

PĂCALĂ, PLĂCINTELE ȘI COCOȘEII!

ACTUL I

(În scenă se află o bancă de lemn, - numai bună pentru a încăpea trei persoane -, acoperită de un lat „covor înflorat”, o masă și un scaun. Restul decorului, ține doar de viziunea regizoral-scenografică.)

PĂCALĂ -'Geaba ne îmbracă zorii
sufletele în mătase.
Alungi somnul de pe față,
nu-l alungi pe cel din oase,
cînd te speli cu roua florii.
Dup-atîta frăsuială
și de-atîta „hopa-tropa”,
- cît-a fost aici azi-noapte -,
nici chiar noaptea n-a dormit;
ori vreo stea mai săltăreață.
Cum să doarmă, dacă popa,
pînă-n zori a chefuit
cu soacra și cu primarul?
Și n-au petrecut cu lapte
și nici pe... (Gest.) „inima goală”.
Țuica destupată-i tare,
de-ai zice că mergi pe sîrmă,
chiar și-atunci cînd mergi pe brînci.
Parcă i-a lovit cu parul:
i-a culcat, da' nu îi doare!
(Cască.) Mă cam ia somnul din urmă. (Ajunge în dreptul băncii.)
Cînd adorm, devin la fel.
- „sluga”, ca și „Împă
cum au fost cînd era... (Aparteu.)
Poftiți, Înălțimea Voasua, ocupați-vă „palatul”!
(Intră sub bancă.) Ori nu-ncap, ori mi se pare,
că e locul mititel.
Dup-atîta-alergătură,
nici nu știi cum să-ți dormi somnul:
cu picioarele la gură...
sau cu gura la picioare?
Întrebări nedeznodate...
dacă n-adormi „întru Domnul”! (Se foiește.)
Dar „palatul” e cam scund;
dormi în el numai pe spate,
dacă nu adormi în fund.
Bine-ar fi dac-aș putea (Se întoarce pe toate părțile.)
să visez că-s odihnit.
Somn ușor, Măria Ta! (Trage „covorul” peste el, ascunzîndu-se sub bancă.
Intră Tănase și Codina, - bătînd pașii -, ca la „melitărie”.)

TĂNASE -'Ăl cu paie, 'ăl cu fîn!
'Ăl cu paie, 'ăl cu fîn,
'ăl cu mămăliga-n sîn!

Nu bate pasu' greșit!
'Ăl cu fîn și 'ăl cu paie!
„Stai pe loc”! Și ia... „Repaos”!
O fi bun „planul nostru de bătaie”?

CODINA
TĂNASE

-Bun o fi, de n-o fi rău.
-Ba e rău, cînd nu e bun!
Că doar nu-i din capu' tău,
să-i mai facem vreun adaos!
Prea mă crede popa Ghiță c-am rămas urcat în prun.

CODINA
TĂNASE

-Ce-ai de gînd să-i zici bărbate?
-Ce-am de gînd să-i zic, nevastă!

CODINA
TĂNASE

-Bine-ar fi să fie bine, dacă n-ar fi peste poate!
-Taci muiere, că ești proastă.

CODINA

Tot mereu cauți gîlceavă!

-Tac eu tac, da-i fără rost.

Măi bărbate, moara lor
macină numai făină,
iar a noastră numai pleavă.

TĂNASE

-Zău?! Și cine e de vină,
că ne merge moara prost?
O flămîndă și-un flămînd
și-au pus într-un sac norocu'.

Sacu-i plin, numai în gînd!

A căzut ca polobocu'...

dar s-a spart norocul chior,

că nu-l mai aduni de jos!

CODINA

-Tot satu' te poreclește:

„Dezbrăcatu' -Pielegoală”...

TĂNASE

-Satu' să mă pupe-n dos!

Unde pupă popa-nașu',

asta mă „interesește”. (*Revoltă de om blînd.*)

Mînăstirea și-arpacașu',

Luna și cu lumînarea

ăloră de l-au popit!

Candela și opritoarea...

Tu nu vezi fă, că-i zgîrcit?

CODINA

-Ba eu văd, cum să nu văd?

Că nu-s oarbă ca și alții.

Dar nouă ne fată mîța

și lui îi fată talanții.

TĂNASE

-Porcii de Crăciun din pod

și curcanii de la Paște,

care ne-au mîncat tărîța!

Nașu' nu prea mă cunoaște;

pruna și cu țuicăria,

trei potcoave și o vale,

Soarele și pălăria!...

Pii, el mănîncă sarmale
cu smîntîină și fripturi,
iară noi numai curechi?!

CODINA -Mă' Tănase, de-l înjuri,
bagă-ți deștele-n urechi,
cum fac eu! Să n-audă Titirez!

TĂNASE -Măi, ce m-am înfuriat! (*Își bagă amîndoi degetele în urechi.*
Continuă „înjurăturile”.) Boii breji din cerul gurii,
sfîrcul stelei înfoiat,
- ca o dudă fără miez -,
rogojina din bordeiu' de chirpic',
oiștea și scara-șchioapă,
coada ruptă a securii,
antihîrțul și potcapu'; ba și-o groapă...
ce mai popă, tuns-netuns! (*Codinei.*)
Scoate-ți deștele un pic!
Eiii, l-am înjurat deajuns?

CODINA -O-ho-hooo!

TĂNASE -Cînd mă-nfurii sînt ca lupul printre miei:
îți rup o pisică-n două!

PĂCALĂ (*Iese de sub bancă.*) -N-ai decît s-o rupi și-n trei,
însă rupe-o mai departe,
că n-am somnul dat cu lut.

TĂNASE (*Speriat de apariția neașteptată.*) -Da' ce naiba faci, fîrtate?

PĂCALĂ -Caut noaptea ce-a trecut! (*Intră sub bancă și trage covorul deasupra.*)

CODINA (*Uimită, cu mîna la gură.*) -O fi omul nedormit.

TĂNASE -Poa' să fie!
Da' ce, noi sîntem dormiți? (*Apare Pachița, cam mahmură.*)

PACHIȚA -Cine face gălăgie
cum nu s-a mai pomenit? (*Cască.*)
Ați putea ca să treziți
și morții din cimitir,
ce dorm somnul celor dreți.

TĂNASE -Sărut dreapta, nașă mare!

PACHIȚA (*Aparteu.*) -' Ai sictir!
(*Băgîndu-i mîna sub nas.*) Sărut-o, ce mai aștepți?!

CODINA -Și eu, nană! Îți sărut cu sfială,
(*Se căznește să vadă care mînă.*) ...mîna stîngă.

PACHIȚA -Sărut-o, că nu te doare!
(*Privind lung.*) A putut Floarea să strîngă
rufele de tăvăleală?
Iote pîr! Cum să nu poată?!

TĂNASE (*Clătînînd din cap.*) -Faci instrucție cu ea,
mai ceva ca la armată.

PACHIȚA -Fac ce vreau, fiindcă nu vreau...
să am sluga mototoală.
(*Dă din cap, confirmîndu-și vorbele.*) Apîi da'!

Și de-o vreme-i cam sticleau,
ochii cruzi, după Păcală.
Da' voi v-ați mutat sălașu'
pe aici? Că la vorbe văd că stăm!

TĂNASE

(*Surprins.*) -Ăăăă... Așa cum am spus mereu:
dup-atâtea ghinioane...
am venit să întrebăm...

CODINA

-Ce mai face popa nașu'?

TĂNASE

-Ce mai face nașul?... Hopaaa! (*Codinei.*)

Tu vorbești întâi sau eu?

Ce mai face nașu' -popa?

PACHIȚA

-Bate cruci la trei icoane.

TĂNASE

(*Codinei.*) -I-auzi, fă!

PACHIȚA

-Ziua-ntreagă,
ba și noaptea, stă-n genunchi.

CODINA

-Ori e pedepsit?

PACHIȚA

-Se roagă!

TĂNASE

-Pii, nu-i popă? Ce-i, ca noi?!

CODINA

-Ba e popă! Mie-mi spui?!

TĂNASE

-Și atunci ce-ai vrea să facă?

Asta-i meseria lui.

PACHIȚA

-Am uitat să te-ntreb dacă...

finu 'al mic bate un an?

TĂNASE

-Bate, bate. Dacă-ți spun!?

PACHIȚA

-Și-arată ca un broscoi.

Îi mai dai Codino, sîn?

TĂNASE

(*Ghiont.*) -Hai răspunde!

CODINA

-Țiță, mă'?

TĂNASE

-Țiță, fă, lua-te-ar gaia!

CODINA

-Doar venin! Mi-a secăt sînul.

TĂNASE

-A cam înțarcat Bălaia...

CODINA

-Pii, i-aș da de ar fi de unde... Asta-i viață?

E blestem!

PACHIȚA

(*O face pe surda când nu-i convine ceva.*)

-Daaa, se roagă de dimineață...

Dacă vreți să-l chem, îl chem,

da' nu-i zi de spovedit.

Da', poate vă spovedește!

TĂNASE

-Cheamă-l, că sîntem năuci!

PACHIȚA

-La icoane, la icoane! Bate cruci. Daaa, bate cruci!

Să văd dacă vă primește.

Altceva ce pot să fac?

(*Ajunge în dreptul ieșirii. Strigă.*)

Scoală popo, că ai oaspeți! Așteptați-l în cerdac. (*Iese.*)

CODINA

-A surzit de tot nănașa.

Apoi e la ani cam sură.

TĂNASE

-N-a surzit de tot: aude, cum aude sapa-n gură.

Putredă, cum mi-e cămașa!

CODINA -Nu mi-ai spus ce fac, bărbate.

TĂNASE -Tu n-ai auzit? Aștepți. *(El comandă, el execută.)*
 Ia să văd cum știi să stai în poziție de... „Drepti”!
 Pii, îndreaptă-te de spate!
(Intră Titirez. Are sumanul îmbrăcat peste cămașa de noapte.)
 Sărutăm dreapta! ...'Trăiți!

CODINA -„Să trăiți”! ...Pe amîndouă!

TITIREZ -Pax, Tănase! Pax, Codino!

CODINA -Ne înjură?

TITIREZ -Pace vouă... *(Semn de cruce.)* Pace vouă!
 N-am aici decît un scaun...

TĂNASE -Las' că stăm și în picioare,
 că doar nu ne-apucă seara!

CODINA -Eu nu-s mîță ca să miaun...

TĂNASE -Însă uite ce ne doare...

TITIREZ -Cam fișneață primăvara...

TĂNASE -Pii, da! Că n-am terminat...

CODINA -Noi, nănașe...

TĂNASE -Taci, fă! Noi...

TITIREZ -Ați venit pentru arat!?

CODINA -Am venit, da' amîndoi...

TĂNASE -Taci fă, sau nu taci odată?
 Noi nănașe, cum îți spun...

TITIREZ *(Neascultîndu-l.)* -Dacă-o vrea Cerescul Tată
 o să fie un an bun.
 Numai să munciți cu spor!

TĂNASE -Nașule, o ducem greu.

TITIREZ -Crezi că mie mi-e ușor?
 De cînd slugă mi-e Păcală s-a întors totul pe dos.
 Însă bun e Dumnezeu:
 i-adun eu nasul de jos. *(Regăsindu-și glasul.)*
 Semănați și deal și vale cu porumb „dinte de cal”!
 Dar, adînc! Din cucuruz să nu văd nici om, nici cal,
 chiar dac-ar purta căciulă țuguiată, îndrăznețul!
 De-asta vreau...

CODINA -Stai, nănașe...

TITIREZ -Ce e, fină? Iaca, stau!

CODINA -Și ce facem... călărețul,
 dacă n-o avea căciulă?

TĂNASE -Chiar așa e! Eiii, drăcie...
 Dacă n-o avea căciulă?

TITIREZ -O să poarte pălărie,
 de nu-i împrumuți chipiul. Iar pe locul de la șes,
 semănați grîul mașcat. Înțeles-ați?

TĂNASE -'Înțeles!
 Dar tot mai întreb ceva:

de nu plouă, ce ne facem?
CODINA -Ce ne facem de nu plouă?
TITIREZ -Lăsați ploaia-n seama mea!
 Împărțim muncile-n două.
 Voi o să-mi munciți ogorul,
 dar, cu dragoste și har!
 Eu am să mă rog să plouă
 și de-aici și din altar.

TĂNASE -Era anul trecut câmpul... așternut ca un chilim.
 Pînă cînd a venit norul
 și l-a bătut piatra. Pîi!?

CODINA -Roagă-te. Dar mai puțin!
TITIREZ -Inima Celui de Sus totdeauna-i milostivă...
TĂNASE -Mie-mi spui?!
 Da' de partea mea de grîu, n-a ajuns nici de-o colivă.

CODINA -E de-ajuns ruga-n altar; nu te mai ruga-n odaie!
TĂNASE -Era piatra cît caisa! Ploaie-i asta?
CODINA -Asta-i ploaie?
 Lu' ăl micu' i-a spart țeasta!
 Cît caisa era piatra. Parcă ploua cu suspine!

TĂNASE -Rău, nănașe!
CODINA -Nașe, rău!
TITIREZ (*Cîntat.*) -„Ce e rău și ce e bine”,
 a zis Luca din amvon,
 „numai Tatăl Ceresc știe”!...
 De la Marcu și Ion!
 Poate că Sfîntu' Ilie,
 - responsabilul cu ploaia -,
 și-a scăpat caii-n pelin.
 Și cum telegarii săi
 nu beau apă, ci beau vin,
 i-a fost greu să-i mai strunească,
 din căruța sa cu cort.

TĂNASE -Nu știu cît au băut caii,
 da' sfîntu' era beat mort.
 Mai bine-i lăsa să pască!

CODINA -Mai scapi și Sfinția Ta, - uneori -, mînjii prin șanț,
 îi scapă și nașa mare, cînd o ia țuica la danț...
 Dar, de-i scapă Proorocul peste câmp, s-a terminat
 și cu pîinea și cu noi.
 Și mai zici că n-a fost beat?!

TITIREZ -Blasfemie! Blasfemie!
 Unde ești să îi auzi, ne-nduratule Ilie?
 Nu-ndrăznim nici noi, - ca preot -, să-i cîrtim sfintele fapte,
 și-ndrăzniți să cîrțiți voi?
 Vă trăznește pîn' la noapte!

TĂNASE -Da' trăznească-ne, mai bine!

CODINA -Ia taci mă', să nu-l trăznească
și pe nașu'.

TITIREZ -Nu trăznește pe oricine.
Sînt față bisericească!

TĂNASE -Ce îți pasă dumitale că-s ploi multe sau puține,
că doar nu ai traista goală,
cît hambarele ți-s pline!

TITIREZ -„Așa-i împărțită lumea!” cum v-ar spune și Păcală!
Și n-am împărțit-o eu,
în bogați și în săraci.
A-mpărțit-o Cel de Sus și nu ai ce să mai faci.
Îl cîrțiți pe Dumnezeu,
dacă stau să mă gîndesc!?

CODINA *(Cade în genunchi.)* -Îndurare!

TĂNASE *(Imitînd-o.)* -Tu să taci! Îndurare...

TITIREZ -Doamne! Tu care-i cunoști
ca pe niște oi bălțate,
iartă-i Doamne, că sînt proști!
(Cîntat.) Și coboară peste ei amîndoi, harul divin...
dacă sînt ascultători!

AMÎNDOII -Sîntem, nașule!

TITIREZ -Amin! *(Le face semn cu mîna să se ridice. Strănută.)*
Hapciu! La mulți ani, cu sănătate!
Chit că-i ploaie sau noroi,
mîine v-apucați de muncă,
sus în deal, sau jos pe luncă.
Vreau și eu măcar odată
să fiu mulțumit de voi.

TĂNASE -Nu ne-am înțeles la plată.

TITIREZ *(Face semnul crucii peste capetele celor doi.)*
-Să fii binecuvîntat. Și tu, binecuvîntată!

TĂNASE -Să fim! Dar dumneata ne-ai promis
cinci hectare de pămînt.

CODINA -Cinci hectare și o vacă!

TITIREZ -Noi ne ținem de cuvînt.
Rămîne precum am zis!
Dup-atîtea rugi aprinse,
nici capul nu-l simt întreg.
Vremea e să fie stinse.
Așteptați-mă o clipă.
(Aparteu.) Poate-i timpul să mă dreg... *(Iese.)*

TĂNASE -Nu ți-am spus, cînd vorbesc eu,
tu s-ascuți tăcînd chitic?

CODINA -Ba mi-ai spus și nu e greu.
Nu fac la vorbe, risipă!
Cînd taci tu, ai uitat să-mi zici ce zic...

(Intră Pachița. Verificînd ce se întîmplă.)
PACHIȚA -Floareee!
FLOAREA (Vocea se aude de departe.) -Hăuuu!
PACHIȚA -Vii odată? (Intră Floarea.)
FLOAREA -Iată-mă! Ce-i, coană mare?
PACHIȚA -Ai închis oleacă ploapa,
ca să dormi?! Oare ce-i de capul tău?
FLOAREA -Dar nu stau cum nu stă apa.
Parcă sînt într-o vîltoare.
PACHIȚA -Ți se pare, da' nu ești.
Porcilor le-ai dat mîncare?
FLOAREA -Le-am dat, că nu mai guiță.
PACHIȚA -Să nu te obrăznicești,
că-ți bag mîna în cosiță,
și-aș putea s-o uit în ea.
(Șoptit, Floarei.) Ce tot fac alde Tănase?
FLOAREA -Nu știu. Poate au de așteptat.
Ceva...
PACHIȚA -Ce s-aștepte? Parastase!?
Sau vor să le-așternem masa?
(Floarei.) Haide, caută-ți de treabă!
Nu căsca gura cît casa,
că rămîi c-un ochi căscat.
FLOAREA -Arde-te-ar focu' de babă! (Floarea iese. Intră Titirez cu o ploscă în mînă.
Mult mai vesel. Amintindu-și de ceva important.)
TITIREZ -Ce-mi fac finii? Sănătoși? (Trage un gît zdravăn de băutură.)
Răspundeți-mi mai domol.
CODINA - Sănătoși sînt, săru-mîna!
Mulțumim c-ai întrebat.
Da-n tîrligi și-n curu' gol.
Bolesc toată săptămîna.
Dacă nu ar fi bolnavi, ar fi sănătoși toți cinci!
TĂNASE -Nici cămașă, nici izmene, nici căciulă, nici opinci!
TITIREZ -Pentru ei e tot un drac!
Dacă nu le fierbe osul, nu rezistă la-ncercări.
Deocamdată vi-i îmbrac.
N-au nevoie de-ncălțări.
Cînd ai fini, ai și necazuri: trebuie să-i și îmbraci!
(Pachiței.) Coanăăă mareee! (Pune plosca pe masă.)
PACHIȚA -Aud, mamă!
TITIREZ -Caută mata cinci saci!
PACHIȚA -Iar au venit după straie?
TITIREZ -Îi alegi dintre cei vechi!
PACHIȚA (Mirată.) -N-aud ginere; ce „clai”!?
Sînt cam tare de urechi.
TITIREZ -Astă noapte nu erai.
Hai, te duci, ori nu te duci?

Adă sacii mai degrabă!
PACHIȚA (*Făcînd-o pe surda.*) -Dacă-s cucii, să cînte-n nuci!
TITIREZ (*Aparteu.*) -Dar din nuc i-ai auzit cu urecea ta de babă,
cînd era să îți frîngi gîtul?
(*Împingînd-o ușor către ieșire.*) Hai, urnește-te!
PACHIȚA -Și-n nuc cine m-a suit? Urîtul...
Ginerele meu!
Iar scara, putredă ca vai de ea.
Da' cînd n-ai obraz de piele,
ai obraz de tinchea. (*Iese.*)
TITIREZ -Bun vin! (*Cîntat.*) „Să fie Luminăăă”
zis-a bine Dumnezeu;
și din ceruri, doar „Luminăăă se făcuu”!...
(*Vorbit.*) Vă dau, finilor, pămîntul... (*Trage o dușcă.*) iaca...!
Am să vi-l dau, cum să nu!?
Bun e Domnul
- și ne-or crește grînele pînă sub boltă -,
și am să vă dau și vaca.
Mai încolo, la recoltă.
Însă omul să învețe nu să ceară, ci s-aștepte!
TĂNASE -Auziși ce-a spus, fă proasto?
CODINA -Auzii, cum nu, deștepte!
TITIREZ -Să mai știți că n-au răbdare Moartea și cu Necuratul.
(*Aduce două traiste pline cu grăunțe. Dîndu-i fiecăruia cîte una.*)
Și nu-i răbdător nici timpul,
cînd așteaptă semănatul.
Bun e fiecare bob, dacă-l pui cu socoteală!
Nu-l fărîmi, nici dac-ai vrea.
(*Strigă.*) Floareee!
Cheamă-l iute pe Păcală. (*Codinei și lui Tănase.*)
Și voi ce vă tot codiți...
Vă uitați în gura mea?!
FLOAREA (*Vocea i se aude de afară.*) -Acușica. Heiii, Păcalăăă, vin-o-ncoa'!
TĂNASE (*Scoate un bob și-l verifică.*) -Bun porumb! Nu-l spargi în dinți.
(*Îl înghite. Scoate altul. Face la fel.*) Iete-al naibii, parcă-i viu!
CODINA (*Imitîndu-l pe Tănase.*) -Bun grîu! Îl înghiți nemestecat.
TITIREZ -Mă', voi mă scoateți din minți!
Nu-i sămînță de mîncat!
Azi am „morți” și-i cam tîrziu.
Să veniți mai înspre seară;
ce vă dau, să vă luați!
TANASE -Sărutăm dreapta!
CODINA -Și stînga!
TITIREZ -Să fiți binecuvîntați! (*Le ia traistele.*)
Dar, vă trec în catastif, ca „datornici”.
Să se știe! (*Amintindu-și.*)
Bine-ar fi de sînteți dornici,

să vedeți și plugul nou, ce se află-n magazie.

Probați-l, să știți cum ară! *(lese.)*

CODINA

-De-aș vedea copii îmbrăcați...

Parcă nu mai am răbdare!

TĂNASE

-Uite-o cum merge molcuță! *(Intră Pachița ținând sub braț sacii împăturiți.)*

Mișcă greu fundul fudul,

și nășica noastră mare!

PACHIȚA

-Iată că vă înnoim, - astăzi -, și cei patru draci.

TĂNASE

-Poate „patru” fără Guță!?

CODINA

-Nană, n-ai spus că aduci cinci saci?

PACHIȚA

-Doar de patru a fost vorba.

Și eu cred că e destul!

Sînt ei vechi, dar îs cîrpiți!

A știut ce-alege nuna. *(Le dă sacii.)*

TĂNASE

-Sărut dreapta ca halvița!

CODINA

-Sărut stînga ca smîntîna!

PACHIȚA

-Nu v-am spus că vă-înnoiți?

Să îi poarte sănătoși! *(lese.)*

CODINA

(Studiază sacii.) -Dragele mele, Ilene!

TĂNASE

-Dragii tatii, Feți-Frumoși!

CODINA

-Mă' Tănase, patru saci, - chit că-s noi -,

dacă-i numeri ies doar trei?

TĂNASE

-Nu cumva a greșit baba? Unu', doi...

(Numără și pe degete.) Trei brebenei

și o rață fistichie,

patru iepe și o cioară,

caru-n cer cu stele-roți,

cinci furnici și șase boi!

După ce că surda-i chioară,

nici să numere nu știe!

Cărămida și gutuia...

Da' se laudă la toți,

c-a terminat clasa-ntîia!

CODINA

-Hai să zic că din doi saci le îmbrac pe amîndouă

fetele... Apoi cum; sînt fete mari!

Las' să aibă rochie nouă...

măcar una! Iar băieții, - opincari -,

mîine-poimîine-s flăcăi.

Da' flăcăi fără izmene,

nu se află-n sat la noi!

A rămas un singur sac...

TĂNASE

-Luna, Soarele și pruna!

Strici o cămașă de-a mea,

fiindcă tot am numai una!

Vedem noi cu ce mă-mbrac...

CODINA

-Mă', 'al mic rămîne gol,

deși singur se dă huța! *(Pe plecare.)*

TĂNASE -Și, dac-o rămîne gol,
crezi că i se vede puța? (*Ies. Intră Titirez.*)

TITIREZ -Hei, Păcalăăă!
Oare unde stai năuc?

PĂCALĂ (*De sub bancă.*) -După nas, să nu mă vezi!

TITIREZ (*Nu pricepe de unde se aude vocea.*) -Vii ori nu?!

PĂCALĂ -Am să vin, de nu mă duc. (*Iese de dedesubt. Titirez dă din cap.*)
Tiii, ce miroase a plăcinte...

TITIREZ -Apîi, deh! Îmi plac mult! (*Ia plosca rămasă pe masă și bea.*)

PĂCALĂ - D-apoi și mie! (*Scuturîndu-se.*)
Acum te ascult părinte!

TITIREZ -Ce-ți veni să stai sub bancă?

PĂCALĂ -Ași! Eu stau sub pălărie
și te-ascult.
Pălăria... (*Șugubăt.*) stă sub bancă!

TITIREZ -Nu am timp de stat la sfat.
Tre' să semănăm moșia.
Așa că trecem la fapte!

PĂCALĂ (*Aparteu.*) -Sănătate Împărate;
să-mbrac pielea de argat!
(*Către Titirez.*) Bună ziua, cît nu-i noapte.

TITIREZ -Mulțumesc, taică! Ia loc. (*Strigă spre ieșire.*)
Floareee, dacă arzi plăcinta și obrajii ți-or lua foc!
Mă mănîncă palma grea.
Da' ce stai și te uiți ca un...
om străin? Ia, Păcală, loc pe scaun.
Te mai odihnești. (*Trage o dușcă și face gargară cu ea.*)

PĂCALĂ -Eu nu am obraz de sare
să stau jos, cînd dumneata,
stai ca dracu' în picioare!
Doar nu sînt măgar ca unii,
care-s prea lungi de urechi.

TITIREZ -Lumea-i așezată, taică, după obiceiuri vechi! (*Tușește forțat.*)
Ai tu timp să-mi mulțumești...
Cînd ți-or trece gărgăunii!
Ce spuneam, că am uitat?!
Mă cam paște-o tuse proastă.
Vorbeai parcă, de-un măgar... (*Se așează.*)

PĂCALĂ -De-un măgar apropiat:
vorbeam de „Sfinția Voastră”.

TITIREZ (*Tuse forțată.*) -Mda, de „moșie”! Așadar,
ia să tragem și foloase.
(*Rîde chicotit.*) Singură s-o semăna,
de-nserați cu boii-n cîmp!...
Tu, Codina și Tănase!

PĂCALĂ -Vii la cîmp și dumneata?

TITIREZ -Ia mai taci! Uite, plugul are-o sapă nouă,

iar pământul este fraged ca o lacrimă sub rouă.
Mare lucru ca să ari?
Îți culci pieptul între coarne
și te duce plugul singur.
Ară omul, dar și doarme!
...Dacă face pașii rari.
Măi Păcală, zis-a Domnu': „Cînd muncești,
pe pământ... este ca-n Rai!
Simți că te și odihnești...
Iar cînd vrei să stai, chiar stai”!
Așa că arați și noaptea
și grăpați din stea în stea.
N-ai decît să-ți iei și trișca.
Obosești, mai sufli-n ea!
Puteți chiar să și dansați!
Însă, ce e drept, e drept:
mai sînt munci! Și, nu uitați,
că n-am timp să vă aștept!

PĂCALĂ

-Cîmpu' nu-l răzbim toți trei!

Prea sînt muncile ușoare...

TITIREZ

-Nu cumva începi să-ți iei,
taică, nasul la purtare?

PĂCALĂ

(Necăjit.) -Să-l tocmești și pe Ion Dezbrăcatu' cu ai lui!

TITIREZ

-Frățioru' lui Tănase?!

Ce-am căzut dintr-un gutui?

Pentru ăia „goi-la-piele”

N-am atîtea mămăligi...

PĂCALĂ

(Cu obidă.) -Îi hrănești cu lemne verzi

și-i plătești doar cu surcele,

că-s numai piele și oase...

TITIREZ

-Taică, nu cumva tu strigi? Ba strigi!

(Bucuros că îl vede supărat.) Nasul, dacă ai să-l pierzi,

nu cumva să vii la mine,

să-ți dau altul împrumut.

Am doar unul, știi prea bine.

Dar, de ajutat, v-ajut!

O să meargă cu voi Floarea...

Hmmm! Tot nu-s plăcintele coapte?

PĂCALĂ

-Termină ce-ai vrut să zici!

TITIREZ

-Da! V-o dau să vă ajute,

ca să terminați lucrarea

și să nu munciți în van,

doar atîta cît e noapte!

Ziua sînt treburi și-aici.

PĂCALĂ

-Tot nu dovedim lucrutul.

TITIREZ

-Te știm toți de „năzdrăvan”.

Tu n-ai ajutat tot satul?

Să te-ajute satu-acum!
Însă, adevăr îți zic:
nu vreau să găsec nicicum,
necules un singur spic...
'au vre-un păpușoi măcar!
Faci cum știi, să te descurci!
Nu-mi îndeplinești porunca?
Harști!... Îți dau nasu' la curci!
Știi doar că îmi place munca.
Dacă vrei să-mi fii argat,
să nu spui că n-ai habar.
Ori că nu ți-am spus nimic.
De nu-ți place, ai plecat!
Numai să nu-ți pară rău.
Vrei să stai? Nu te opresc!
Doar că stai pe nasu' tău
și nu este tron domnesc.
Înțeles-ai? Da, 'au ba,
că n-ai față de neghiob?! *(Bea cu sete din ploscă.)*

PĂCALĂ

-Nu prea știu eu a uita.
De găsești un singur spic,
frînt în paiul său subțire,
și de la porumb: vre-un bob,
îți las nasul amintire!
Dar, n-ai să găsești nimic!
Însă, pîn-atunci, părinte,
dacă vrei să ne-nvoim,
îmi ții „nasul” cu... plăcinte!

TITIREZ

-Doar nu-l pui la îngrășat?
Hai să nu ne păcălim!
Nu prea văd eu cam ce rost
are să facem risipă!? *(Vrea să bea, dar vede că s-a golit.)*

PĂCALĂ

-Cum vrei tu. Eu am plecat.
Și-atunci, caută-ți alt prost
care vrea să-ți lase nasul,
doar o clipă, - „amintire” -, pe ogor! *(Dă să plece.)*

TITIREZ

-Ți-l păstrez în busuioc
și-i voi ține parastasul,
așa că rămii pe loc!
Azi, nu sărăcesc din asta
și nici mâine n-o să mor.
Doar știi cât îmi ești de drag...
Cât mi-o crește grîul vesel și porumbul pe moșie,
voi sfinți eu multe nasuri.
Dehhh, Păcală, chiar și ție!
Să rămînă rămășag,
dacă tot am prins a-l face!

Bunul grîu făcut plăcintă,
cred că-ncepe a se coace.
Doar cînd mă gîndesc la ele, văd că mi se face sete.
Și-am o poftă, parcă-s două!
Simți mirosul cum te-alintă?
Floareee! Au prins coajă?

FLOAREA *(Intră cu tava în brațe.)* -Ca de aur! Coajă nouă,
coaptă gata, ca la plajă!

TITIREZ -Adu tava! *(Pofticios.)* Mie-mi spui;
rumene-s ca niște fete!

PĂCALĂ Să-mi aduc și-un strop de vin! *(Iese grăbit cu plosca goală în mîină.)*
-Ia mai pune-ți pofta-n cui,

că doar n-o să mă abțin! *(S-a așezat la masă și începe să mănînce cu poftă plăcinte. Intră Titirez și rămîne mirat.)*

TITIREZ -De-abia a-nceput prinsoarea
și ce văd?! Doamne ferește!

Ce faci, mă'?! *(Bea din cana adusă, apoi o pune pe masă.)*

PĂCALĂ -Parcă mănînc, de cumva nu dau la pește.

TITIREZ -Apuca-te-ar gălbinarea!

Iar eu stau și te privesc.

Și-atunci mie ce-mi rămîne?

PĂCALĂ -Doar nu crezi că sărăcesc?

Dacă ești mai pofticios...

Poftim! *(Îndemnîndu-l cu plăcintele.)*

Ia și tu stăpîne!

Noi mîncăm ca să trăim,

nu trăim pentru mîncare!

Da' nu stai, părinte, jos?

Eu mănînc și din picioare.

(Intră Pachița. Dă să spună ceva, dar se răzgîndește. Enervată.)

PACHIȚA -Ce tot faci, domn' Titirez?

Iarși foamea te împunge?

Doar nu ai foalele sparte?

Ai mîncat destul. Ți-ajunge!

Mergi acuși la un „botez”,

iar dup-aia, ai o „moarte”!

Asta ai uitat, 'au ba?!

Mai mănînci și pe acolo dacă nu te-ai săturat...

TITIREZ -Te-ai săturat dumneata! *(Cît vorbește cu Pachița, vede cum Păcală îi golește cana. Reacționează nervos.)* 'Mnezeii și icoana...!

PACHIȚA -Iote pîrț! Parcă-i turbat! *(Iese. Nu pricepe nimic.)*

PĂCALĂ -Bun vin, dar s-a golit cana. *(O pune pe masă.)*

Nu vrei să plantăm și vie?

TITIREZ -Pîn' la toamnă mai vedem. *(Aparteu. Încearcă să se liniștească.)*

Las' că-ți vin de hac eu, ție!

PĂCALĂ -Zi-i: punem sau nu punem?

TITIREZ -Vinul nu-i pentru argați. *(Ia cana furios.)*

PĂCALĂ
TITIREZ
PĂCALĂ

-Nu cumva te-ai supărat?
-Nu! Nu „suntem” supărați! (*Iese mînios.*)
(*Publicului.*) -L-ați văzut cum a ieșit?
Furios ca un balaur
cînd îi pui sare sub coadă.
Și pufnind precum un taur!
Să vedeți voi ce-o să vadă
cînd povestea ia sfîrșit.
Între mine și-ntre el,
nu există supărare.
Cum te superi, cum pierzi nasul.
V-amintiți de-acea prinsoare? (*Se plimbă, încercînd să găsească o soluție „salvatoare”.*) Cum e hora, e și pasul!
Robii-i asigură popii
și huzurul și hodina!
Care robi? Cum, „care robi”?!
Și Tănase și Codina!
Le-a legat mintea la ochi.
Fără ei, moșia popii
ar rodi atîta grîu și porumb cît rodesc plopii!
Dar nici ei nu pot culege,
decît ce au semănat.
Să vedem cum găsim cheia „potrivită” la lăcat...
Ce boabe însămînțezi,
ca să nu culegi un spic?
Cum să descurcăm povestea?
Ia să socotim un pic.
Oricît ai ara de-adînc, nu cu doi,
ci cu opt boi,
dacă-ai semăna mălai,
n-ar mai crește păpușoi!
Și, nu și-ar juca nici grîul coama galbenă-n lumină,
dacă-n loc să semeni boabe,
îl semeni făcut făină!
Bunnn! Ia să mînăm gîndul cu un pas mai înainte...
(*Ia o plăcintă.*) Binecuvîntată mîna
care face-așa plăcinte!
Și nici cocoșei bogheți
nu face nimeni ca ea. (*Îi vine o idee.*)
Florico, vino-ncoa’! (*Intră Floarea.*)

FLOAREA
PĂCALĂ

-Ai nevoie de ceva?!
-Am nevoie de mai multe bucurii,
că așa îs cam puține.
Dar acum, - dacă tot vii -,
am nevoie doar de tine. (*Vesel.*)
Adu-mi boabe de porumb:
sînt ca șirul de mărgele.

Încolțesc sau rămîn bumb.
 Coace-mi niște floricele!
FLOAREA -Doar să strîng jarul pe mijloc și ți le aduc îndată... *(Iese.)*
PĂCALĂ -Ați văzut-o cum aleargă?
 Măi, ce zvrîlugă de fată!
 Și de orice se apucă, face lucrul cu temei.
 Ferice de mototolul ce-o să fie soțul ei.
 Nu cumva-s îndrăgostit?
 Duse-s dragostele-mi toate!
FLOAREA *(Intră.)* -Cînd iubești ești fericit
 și cînd lacrima se zbate
 între geană și-ntre suflet. Proasta!
 Mă gîndesc la mine
 cînd deasupra lui Păcală,
PĂCALĂ -Bine-ar fi ca zîna asta,
 fruntea grea, să mi-o dezmiere...
(Aparteu.) Ea codană...
 Și eu sur. Cal bătrîn cu șaua verde!
 Dus e doar ce nu a fost.
 Gata-s cocoșeii?
FLOAREA -Gata! Vrei o cană? *(Are un castron cu „cocoșei” de porumb și o cană.)*
PĂCALĂ -Să facem treaba cu-n rost.
 Răstoarnă-i în pălărie!
FLOAREA -Doamne, iar ești pus pe glume... *(Răstoarnă castronul în pălărie.)*
PĂCALĂ -Stai să vezi ce o să fie. *(Se așează în genunchi cu pălăria între mîini, învîrtind-o.)*
Intră Tănase și Codina. Mirați.) Bună ziua, zic la lume!
TĂNASE -Ziua bună și spanacul!
 Da' ce dracu faci acolo?
CODINA -Da' ce faci acolo, dracu' ?
PĂCALĂ -Îmi pregătesc semănatul!
CODINA -Pii, îl pregătești pe brînci?
(Surprinsă.) Iote-te la el, bogatul!
PĂCALĂ -Ia doi pumni de cocoșei,
 să ai ce duce la prunci!
TĂNASE -Cocoșei și floricele coci pe tablă;
 asta orice prost o știe!
PĂCALĂ -Chiar așa-i! Dar au gustul de tarabă,
 dacă-s copti în pălărie!
FLOAREA -Mai dă-le un pumn de flori...
PĂCALĂ -Înc-un bob de dau, - nu trei -,
 nu mai am ce semăna!
TĂNASE -Vrea să semene nebunul, cocoșei...
CODINA -Mă' Tănase, tu l-ai auzit, 'au ba?
 Deh! Ce nebun știi că se schimbă?!
TĂNASE -Cum să-i semeni? Asta-i bună!
CODINA -Ia să-l tragem noi de limbă,
 să vedem ce-a vrut să spună!

TĂNASE -Vrei să fii bogat, Păcală?
PĂCALĂ -Daaa, mă-mbogățesc, Tănase.
 Dacă vînd tot ce-i în oală,
 cumpăr și o vacă nouă,
 îmbrăcată în mătase,
 cu un jug sculptat de tesle.
 Îi înalț și-un grajd, și-n iesle:
 ierburi pun, cosite-n noapte!
 Ascultați ce vă zic vouă:
 satu-ntreg îl scald în lapte!

TĂNASE -Tu îl auziși, Codino?!
 Și banii de unde-i ei?

PĂCALĂ -Din ce semăn jos, pe rîpă!
 Stai, că nu am terminat...

CODINA -Tu îl auziși, Tănase!?
 O semeni cu... cocoșei?

PĂCALĂ -Poate-o semăn cu porumb:
 da-l pun gata măcinat!

TĂNASE -Cu mălai, mă'?
PĂCALĂ -Cu mălai! Dar să nu suflați o vorbă,
 că ăsta-i „secret de stat”.

TĂNASE -Pîi, vād că îl știi și tu.
 Cine-ți suflă ție-n ciorbă?!
 Ai rămas tot om, nu domn!

PĂCALĂ - Îl știi de la un ministru, ce vorbea ziua prin somn!
 Doar ogorul dinspre șes,
 popa dacă mi l-ar da,
 - și mi-ar zice: „Îl lucrezi!” -,
 pînă-n toamnă aș fi bogat.
 Aș înlocui cu galbeni, paiele vechi din saltea!

CODINA -Mă' Păcală, tu visezi?!
PĂCALĂ -Totdeauna am visat!
TĂNASE -Cum să scapi de sărăcie,
 dacă semeni cocoșei?

PĂCALĂ -Mergi la tîrg și-i vinzi!
 Apoi cumperi tot ce vrei.

TĂNASE -Și cui vinzi marfa, creștine?
PĂCALĂ -Cui plătește cel mai bine!
 Poate lui Jupîn' Ghidale,
 negustor de cereale!
 Îmi dă prețul pe recolta unui an!
 Ce-i al lui, i-al lui; e sfînt!
 Vinde gaura din hău
 și apa turnată-n vin!
 Știe cum se face-un ban!
 M-a simțit că am puțin...
 doar un petec de pămînt.

TĂNASE -Apoi, cînd nu-i bine-i rău!

CODINA -Ba e rău, cînd nu e bine!
TĂNASE -De ce nu veniși încoa'...
să te sfătuiești cu mine?

CODINA - Poate că ieșea ceva
din două bostane goale.

TĂNASE -Am și eu un crac de rîpă,
ros de ape, mai la vale...

CODINA -Să nu uiți pămîntul ars,
zvîrlit colo sus, pe dîmb!

TĂNASE -Zău, Păcală, că se pupă!
Semănăm rîpa și dîmbul cu făină de porumb
și-mpărțim cîștigu-n două!

PĂCALĂ -Stai oleacă, măi Tănase, că nu tună.
Și nu plouă!...
Știți ce-am chiar acum în minte? *(Ia tava cu plăcinte.)*
Ce-am și-n mîină!

TĂNASE -Ce-are-n mîină, măi nevastă?
CODINA -Ce să aibă? Doar plăcinte! Mă crezi proastă?!
PĂCALĂ -Ai ochi buni după cum văd!
Dar prînz, seară, dimineață,
tot mereu să-nghiți plăcinte,
silă ți se face! Greată!
Nu vreți ca să le gustați?

CODINA -Bucuroși! Facem prăpăd!...
TĂNASE -Daaa, bucuroși!...
PĂCALĂ -Luați-le și le mîncăți,
că mie îmi stau în gît!
Cine poate, oase roade!
Cine nu, n-are măsele!
De vă plac, n-aveți decît...
să mă lăsați fără ele!

CODINA -Cine ți le-a dat, Păcală?
Nașul sau nănașa mare?

PĂCALĂ -Cine?! Scorpia bătrîină
nu ți-ar da... o lumîinare,
nici cînd stă cu ea în mîină.
Și nici popa, dragii mei!
Veniți să vă spun ceva:
doar ce le-am cosit acum,
dintre florile de nalbă.
Dac-am semănat mălai,
să răsară cocoșei,
de ce să nu semăn și-un...
pumn de făină albă?
Albă, ca un bob de nea!

TĂNASE -Nu te cred!
PĂCALĂ -Pii, dacă-ți spun!

TĂNASE -Semănași făină? Unde?
CODINA -Unde semănași făină?
TĂNASE -Acu' să te văd: răspunde!
PĂCALĂ -Printre ceapa din grădină!
 Și sub fiecare prun...
 Eiii, ce credeți c-au crescut,
 după șase nopți și-o noapte?
TĂNASE -Doar nu vrei să spui... că „plăcinte”!?
CODINA -Să nu-mi spui că s-a putut!
 Coapte zici, dragă Păcală?
PĂCALĂ -Coapte, coapte!
CODINA -Auzi Doamne și te scoală!
 O minune cum e asta n-o afli nici la-Nviere!
TĂNASE -Patru mînji bălțați și-un urs,
 pînă-n coadă dat cu miere!
 Pii, plăcintele Păcală,
 cresc în tavă, la cuptor!
PĂCALĂ -Ba, cresc și unde le semeni!
TĂNASE -Știi tu asta?!
CODINA -Taci că mor!
FLOAREA -Nu mă pot opri din rîs!
 Doamne, cîte-i trec prin minte! (*lese.*)
PĂCALĂ -V-am bătut destul la cap.
 Dă-le-ncolo de plăcinte...
TĂNASE -Eu îmi dau cu presupusu'
 că este păcat de grîu
 ca să-l risipești prin ceapă.
PĂCALĂ -Ies plăcinte „Poale-n-brîu”,
 dacă le stropești cu apă!
 Din ce recoltezi la Paște,
 ai și pînă la Crăciun!
CODINA -Nu mai spune...
PĂCALĂ -Ba vă spun!
TĂNASE -Uite-l fă, că recunoaște!
 Spune cum le pui măcar.
 Învăță-mă și pe mine,
 Codobatura și Raiul...
PĂCALĂ -Cu făina-i tot la fel
 cum a fost și cu mălaiul.
 Scurm pămîntul și-l presar.
 Bine, bine, bine, bine!
 Dar, pe rouă.
 Altfel, iese o „clătită”!
 Iar la urmă sparg deasupra,
 dacă am, cîteva ouă...
 Și la vremea potrivită
 culeg caldele plăcinte,

rumenite lung de Lună.
Doamne, dac-ar avea minte,
dar și gură să vă spună...
că plăcinta românească,
ar tot crește, și-ar tot crește,
dac-ar ști unde să crească!
Mai ceva ca dealul popii,
ori cât valea părintească!
Orice vis se împlinește...

CODINA

-Pielegoală, Pielegoală,
parcă m-a trăznit c-un par
și-am rămas pe buza gropii...

TĂNASE

-D-apoi, chiar că te trăznește!
Cine să mănânce-n poală,
o plăcintă de-un hectar?!?

PĂCALĂ

-Stăm de vorbă de când stăm
și n-avem ce să vorbim.
O tăiem mă', cu toporul
și dup-aia încercăm,
pe din două s-o-mpărțim!
O cumpără Kir Yanulis, negustorul,
care-i plăcintarul meu.
Ce-ți rămîne între case,
- din plăcintă -,
mergi și vinzi la târg, Tănase.
Găsești negustori mereu;
unu' nu-i să nu te mintă!
Dar așa precum se știe,
grecoteiul te plătește înainte.
Ce păcat că n-am moșie,
ca s-o semăn cu plăcinte!

TĂNASE

-Vezi Codino, de ce stă lumea în loc?

CODINA

-Văd, Tănase! Da' deșteptii,
n-are ca proștii, noroc.

TĂNASE

-Mă' Păcală, fă ce știi, nu spune nu!

CODINA

-Porcul n-ar fi dat cu rîtu'
la noroc, cum i-ai dat tu!

TĂNASE

-Așa-i omu' fără minte.

CODINA

-Atîta l-a dus bostanu'.

TĂNASE

-Dovleac crud! Cum trecea anu',
cum te pricopseai Păcală!

PĂCALĂ

-Unde semănam plăcinte,
dac-aveam ce semăna?
Cam ce fel de pricopseală
e atunci când n-ai, - a ta -,
o căciulă de pămînt?
Vă răciți gura degeaba!

Plantam cocoșei în vînt?
Ascultați-mă ce spun:
de-i lucrăm moșia popii,
știam eu ce tre' să pun...
Doar voi știți cum merge treaba!

TĂNASE

-Fi-mi-ar mintea pîn-la brîu,
cu scatii și pui de dropii...
Din ce să mai iasă pîini,
dacă te-atingeai de grîu?

PĂCALĂ

-Cînd ai bani, măi Pielegoală,
arunci cu căciula-n cîini!

CODINA

-Te-nghițea Iadul cu smoală!
Da' porumbul de mălai?

TĂNASE

-Ce făceai cu el, ia spune?

PĂCALĂ

-Făceam bani și din pelin,
pentru vremurile bune.
Pe-un măgar de aur plin,
călare intram în Rai!

CODINA

-Cum să n-afle Titirez,
de „secretul” ce-l... păstram?!
Spune tu, că mă ia frigu'!

PĂCALĂ

-Voi mă faceți să oftez.
După ce-mpărțeam cîștigu',
doar la toamnă, îi spuneam!
Tiii, da' ne-am întins la vorbă
și vin negustorii mei,
ca să cumpere plăcinte
și-o tarla de cocoșei;
dar nu ca să-i pună-n ciorbă!
Haina îl face pe om,
dar și omul face haina!
Am să mă fiu mai econom,
însă voi să păstrați taina.
Cum vedeți, n-o știe nimeni!

CODINA

-Cin' s-o știe, nătăfleată?

TĂNASE

-Nu ne-ai spus-o pe lumină?
Sînt doar eu și ea de față.

PĂCALĂ

-Să merg repede-n grădină.
Dar să iau și o găleată,
că-i uscat pămîntul iască!

TĂNASE

-Ce pustii stropești deodată?

PĂCALĂ

-Ud plăcintele, să crească...

CODINA

-Măi Păcală, să nu uiți de cocoșei!

PĂCALĂ

-Doar nu a secat fîntîna?!

E apă și pentru ei!
Dar, cînd îi semeni cu mîna,
totul e numărătoarea:

de nu-ți ies pașii cu soț,
poți să le ții lumînarea.

TĂNASE -Numeri tot din moț în moț...
și cocoșilor?! ' Au ba?!
Zic de pașii potriviți...

PĂCALĂ -Aș zice și „nu” și „da”!
Ăștia cresc de capul lor
pînă cîntă-nveseliți
„cucurigu” din cuptor!
Însă-mi trebuie și-o umbrelă,
- fie că-i ceva mai nouă,
fie că e foarte veche -,
s-o deschid pe arătură...
Însă, numai cînd nu plouă!

CODINA -Așa-i lumea: ' ntr-o ureche!
Și cînd plouă, tu ce faci?

PĂCALĂ -O închid! Da' taci din gură...

TĂNASE -Nu-i mai bună o manivelă!?

PĂCALĂ -Și tu trebuie să taci!
Măi Tănase, fără asta,
ies cocoșii cu pistrui,
ca nepoata lui Ghidale,
ce-i făcută cu nevasta,
printre flori de cocoșei.
Iar cocoșii pistruiți
nu mai fac două parale,
nefiind cocoșii lui!
Un ban nu cîștigi pe ei!...
Cînd vedeți doi negustori
că se plimbă-ncet pe aicea,
eu vă rog să mă chemați.
Ei sînt oamenii răbdători.
Așa că și voi răbdați!
Am plecat să fac ce-am zis. (*lese grăbit.*)

TĂNASE -Cucu' lui și pitulicea...
Pleacă fără griji, Păcală!
Rămîne cum am promis...
Am așa o bănuială,
că mi se-mplinește-un vis,
ce-l aștept de-atîția ani:
bani, avere și iar bani!
O să se crucească toți!
Lumînarea lor sleită,
și ceapa friptă pe plită...

CODINA (*Rîde.*) -Atunci să te văd ce poți!

TĂNASE -Am să fac ce face popa.

Ghinioane, te sfărîm!
Viața-i dulce cum e cașu',
dacă știi cum să ți-o faci!
(Se aude vocea lui Titirez.) Ce s-aude? Văleu! Hopaaa!

Uite ia, că vine nașu'!

Oare unde ne vîrîm?

CODINA

-Hai să ne-ascundem în saci!

(Se ascund intrînd fiecare în cîte un sac.)

TITIREZ

(Intră clătînîndu-se.) -Prea multă mîncare, strică.

Greu, ca orice parastas.

De n-ar fi băuturică... *(Scoate o sticlă și bea.)*

Și mai am și un botez!

Ia să facem un popas!

Hai noroc, domn' Titirez! *(Bea din nou. Vrea să se așeze.)*

Unii calcă pe țărîna,

alții, pe covoare sfinte... *(Mirat.)*

Lumea șade într-o rîină:

parc-o văd pusă-n doi saci!

Deci, să mă așez și eu! *(Se așează pe saci și strănută.)*

Hapciu! Obosit-am peste poate.

Asta-i viața, ce să-i faci?!

CODINA

(Din sac.) -Noroc bun, scumpe părinte!

TĂNASE

(Tot din sac.) -Să trăiești, cu sănătate!

TITIREZ

-Așa să dea Dumnezeu!

TĂNASE

(Șoptit.) -Fă, Codino, tu nu taci?

CODINA

(Tot șoptit.) -Uite tac și vorbești tu!

TITIREZ

(Nedumerit.) -O fi doar în capu' meu...

Aud voci?! Ori poate nu!?

(Cîntat.) Prea Înaltul... ne-a ales,

ca să-i înmulțim talantul

și s-o facem cît mai des!

Parcă mi se face greață...

Țuica tare, vinul rece. *(Bea.)*

Dumnezeu conduce-n viață

primul și ultimul pas!

Omul chiar de cînd se naște...

se apucă de săpat.

Popa, numai îl petrece!

Noi îi luăm de la botez

și-i lăsăm la parastas!

Am băut înfierbîntat...

Văd răceala că mă paște... *(Strănută.)* Hapciu!

(Bea.) ...de la mîină, pîn' la gură!

Să trăiești, dom' Titirez!

(Cîntat.) Odihnește viitorul răposat

așa cu trăi: în tinăăă!

Să-l petrecem cu sarmale și friptură...

(Bea și strănută.) Hapciu!
CODINA -La mulți ani, nănașe dragă!
TITIREZ (Vorbit.) -Mulțumesc, fină Codină!
 Iar a mai murit un mort.
 (Cîntat.) Să-i spălăm bieteale oaseee!
 (Bea și strănută.) Hapciu!
TĂNASE (Încetișor.) -Să-ți fie banul de ort!
 La mulți ani, dragă nănașe!
TITIREZ (Vorbit.) -Mulțumesc, fine Tănase!
 Creanga pomului s-a frînt,
 ca să-și lepede gutuia
 (Cîntat.) ...care s-a copt pentru moarteee... Aleluiaaa!
 (Vorbit.) Și la om e tot la fel.
 Spuneți taică „Aleluia!”
 că eu nu mai pot să cînt...
CODINA (Din sac. Pe voce pițigăiată.) -Aleluiaaa!
TĂNASE (Din sacul lui. Cu vocea îngroșată.) -Aleluia!
TITIREZ -Cine a muncit din greu... (Sughită.) Hîc! Acum...
 (Sughită.) Hîc! ...se odihnește!
 (Sughită.) Hîc! (Cîntat.) Ziceți: „Doamneee miluieșteee”!
 (Beregățit.) Nu mai am voce nicicum! (Bea.)
CODINA (Strident.) -Doamneee...
TĂNASE (Răgușit.) -...miluieșteee!
TITIREZ -Aprig vin! Ți-ndoaie buza
 și te-ntoarce de la drum...
 (Sughită.) Hîc! ...ori că ești un mort subțire,
 ori pătat ca buburuza!
 (Cîntat.) Veșnicaaa lui pomenireee! (Bea.)
TĂNASE (Tare.) -...eșnicaaa!
CODINA (Tare.) -...ireee!
TITIREZ (Vorbit.) -N-aud eu sau doar îmi pare?!
 ...' Au mi-o ia somnu-nainte?
 Mulțumesc de-așa cîntare! (Nedumerit.)
 Binecuvîntați să fie
 și cei doi care n-au minte,
 stînd ascunși ca doi sticleți!
 (Sughită.) Hîc! (Bea.) Ia să mergem la culcare.
 (Cîntat.) Zis-a Domnul: „Cînd aveți,
 - dacă aveți -, nu beți...
 apă... ci beți vinnn!
 Acum și în vecii-vecilorrrr!” ...
 S-a golit...
 (Sughită.) Hîc! ...sticla. Aminnn! (Iese.)
CODINA (Din sac.) -Nu cumva ne-a auzit
 cînd i-am răspuns la strănut?
TĂNASE (Scoate capul.) -Cum era să ne audă,
 dacă nici nu ne-a văzut?

CODINA -Da'! Dar am cîntat, Tănase! *(Iese pe jumătate din sac.)*

TĂNASE -Ce, fă? *(Iese tot pe jumătate.)*

CODINA -„Doamne miluiește”!

TĂNASE -Pii, nu o să cînți la mort:
 „Isaia dăntuiește”! *(Iese din sac.)*
 Țsta, l-am cîntat la nuntă,
 dar aveam urechea crudă.
 Și cum nu prea avea cine
 să-și ia nevasta căruntă,
 dintre toți cîți te-au pețit,
 m-ai ales tocmai pe mine.
 Eram cel mai dezgolit.
 Un sărac între săraci!
 Pielegoală-Dezbrăcatu'...

CODINA -Asta-i viața, ce să faci...
 Dintre toți flăcăii lipsă,
 n-a fost altul în tot satu'
 - vînturat doi ani de boală,
 ca-n Sfînta Apocalipsă -,
 mai voinic și arătos!

TĂNASE -Apucam boul de coadă,
 - ori poate, de socoteală -,
 și-l puneam făcut grămadă;
 măturam cu el pe jos.
(Gest.) Rotocoale... rotocoale!

CODINA -Erai tare de virtute...
 cînd m-ai dus prin bălării!

TĂNASE -Pii, dacă eram mai moale
 îți făceam atîți copii? *(Intră Pachița.)*
 Da' și tu erai, - ca fată -,
 cea mai mîndră dintre slute! *(Schimbă subiectul. Șoptit.)*
 Tu ce zici: e bogat nașul? *(Pachița devine atentă.)*

CODINA *(Meditativă.)* -E bogat, măcar un pic.
 De-atîta avere, pute!
 Noi 'om fi bogați vreodată?

TĂNASE *(Visător. Nu o bagă-n seamă pe Pachița.)* -În curînd pe lîngă noi,
 - și ascultă ce spun eu -,
 nașu' ... o să pară un calic. *(Pachița e tot mai curiosă.)*

CODINA *(Bucuroasă.)* -Să te-audă Dumnezeu!

TĂNASE *(Supărat.)* -Ține minte ce îți zic!
 Spune tu, asta-i dreptate?
 Nouă ani, l-am tot slujit
 și l-am dus pe popă-n spate...
 Da' acum îl zvîrl' din cîrcă!

CODINA -Zvîrle-l, că ți-a rupt spinarea.

TĂNASE -Pii, așa ne-am învoit?! *(Pachița vine mai aproape.)*
 Că... *(Telectual.)* cînd cade, nu mai urcă!

CODINA -Uite-o ia, pe nașa-marea.
Vine încoace, lua-o-ar dracii!

TĂNASE -Nu are decît să vie. Nu mă las
pînă nu ne umplem sacii!
Altfel, am să mor de ciudă!

CODINA -Taci, mă', c-o să ne-audă.

TĂNASE -Nu ne-a auzit el popa, deși am cîntat pe nas.
Cum s-audă o babă surdă?!

PACHIȚA -Ai dreptate, nu te-aud!
O zăludă și-un zălud...
Am urechile-nfundate.
Parc-ar fi pline cu urdă!
Azi v-ați costumat în rochii?! (*Văzîndu-i că tac.*)
Poți vorbi pe săturate!
N-aud, mamă, nici cu ochii.
Cu urechile-i prăpăd!
Și-am și un picior cam șleampăt.
Dar, vorbiți, că tot nu văd!
Numai, luați-o de la capăt.

CODINA (*Dă din mînă a lehamite.*) -O fi nașu' cum o fi,
dar nănașa-i și mai și! (*Cu dispreț.*)
Despre popi este însă o zicală... (*Se chinuie să își aducă aminte.*)
Am uitat-o; da' pe nașu' nu-l lăsăm
nicidecum, cu mîna goală!
Oricum, e moșia lui.

TĂNASE -S-avem noi ce căutăm!
El să-și pună pofta-n cui.

CODINA - Dacă aurul te-mpunge,
dă-i o baniță și gata!

TĂNASE -Una, doar?

CODINA -Una-i ajunge!
Și-o să-i spunem că-i răsplata.

TĂNASE -Codino, la socoteală
iese treaba încurcată.
Hai, o baniță să fie.
Da' cu vîrf și îndesată!

PACHIȚA -Deci, o baniță de grîu?

CODINA -Nașa ori e beată, ori...

PACHIȚA -Una de porumb, Tănase?

TĂNASE -Ba, de galbeni sunători!
Ce te bagi, dacă nu vezi?

CODINA -E surzită rău, săraca!

PACHIȚA -Cine se mărită?

TĂNASE -Vaca!
Nici nu știi ce să mai crezi...
Tot e moartă de cinci ani!

CODINA -E mai surdă decît toaca.

PACHIȚA -Cine să răstoarne troaca?
TĂNASE -Porcul, când nu scurmă-n bolovani!
CODINA -Nu pricep ce tot te bagi?
PACHIȚA -Așa-i maică: amîndoi îmi sunteți dragi!
TĂNASE (*Codinei.*) -Banița-i cu bani străini?
Poate că ne-o crede hoți?!
CODINA -Dacă-ți pare că-s puțini,
ce nu-i dai atunci, pe toți!?

PACHIȚA (*Aparteu.*) -O să-i dați, gurilor sparte! (*Tare, către Tănase.*)
Tănăsică, cine zici că n-are carte?
CODINA -Cum să-i dai ce-ai zis că-i dai,
dacă încă nu îi ai?
Mă', bărbate și când n-ai
e la fel de greu să-i dai;
că îi ai și nu-i mai ai.
Sau atîta minte n-ai,
cînd nu-i ai, să-i dai ce ai?!
Că doar nu sîntem tîmpiți!

TĂNASE -Pentru mine cinci hectare
ar fi ca un colț de Rai.
Fă Codină, cînd ai aur...

PACHIȚA -Numai voi știți ce vorbiți.
Da' vorbiți puțin mai tare!
Ce spuneai, mamă, de taur?

TĂNASE -Că îl duc la vaca stearpă!
Aur, surda lumii, aur!
Pot să te îngrop sub el! (*Pachița rămîne surprinsă.*)

PACHIȚA (*Aparteu.*) -Ăștia știu de o comoară!
Dacă nu cumva mă-nșel...
(*Tare. Lui Tănase.*) Ce-ți veni să cînți la harpă?

TĂNASE (*Tandru. Codinei.*) -Pîn' atunci, fă soțioară,
mai avem de așteptat!
Sus în deal și jos pe coastă,
lotul popii trebuie-ntîi însămînțat!
Dar, de cînd am împărțit
ca frați buni, cu Ion rîpa,
- că aia-i averea noastră -,
cumnată-mea s-a tîmpit.
Stă la mine ca o proastă:
nu cu fața, ci cu crupa!

CODINA -Ce?! De crupa ei te ții?!
Dacă n-are obraz, n-are!

TĂNASE -Are-n schimb, patru copii.
Le cumpăr patru hectare!

CODINA -Da' la soră-mea, cea mică
te-ai gîndit? Nu te-ai gîndit.

TĂNASE -Mă gîndesc, fă nevestică!

CODINA Cum am bani, cum o mărit!
-Cine să o ia, Tănase?

TĂNASE Cu un ochi se uită-n vatră
și cu altu'... în clopotniți!
-Sînteți fete arătoase!
Îi ridic bordei de piatră,
îi dau zestre și-i pun botniți!
Găsesc eu un băiat bun
dintre-atîția tântălăi.
Mai rămîne s-o cunun...

PACHIȚA - Dacă-s tare de urechi;
n-aud ce vorbiți și pace.
Cînd sînt ochii răi, sînt răi!
Și urechile-s cam vechi.
S-au tot îmfundat cu rouă.

TĂNASE -Nu cu țuică? Știu că-ți place,
vede-te-aș la cimitir!

PACHIȚA -Du-te opt, cu-a brînzei, nouă!
Mă' Tănase, hai sictir!
Eu cînd mă prefac că plouă,
chiar că plouă.
Încă-mi merge mintea, brici! (*Supărată rău.*)
Voi nu mai plecați acasă?
Sau vreți să dormiți aici?

TĂNASE -De dormit ne arde nouă?
Ori ne iei peste picior? (*Codinei.*)
„Drepti”! Și... „Pas alergător”! (*les în fugă.*)

PACHIȚA -Să pui grîu la încolțit,
cînd ai aur pe moșie?
De cînd sînt n-am auzit
așa o gogomănie!
Trebuie să fii mai prost,
decît este-o poponeață.
Să te vād pînă diseară,
cum te-mbogățești pe viață!
Greu să dezgropi o comoară,
cît ai fi de îndrăzneată,
fără să te afle-o țară! (*Scărpinîndu-se pe șold, apoi pe cap.*)
Nu mă pot feri de el,
că doar e moșia popii.
Trebuie s-o-mpart la fel,
fiindcă altfel... nu mai scap.
Treaba trebuie făcută!
Cînd gîndești cu țuica-n cap,
vezi cu mintea, nu cu ochii!
De nu m-ar simți băută.
Mi-am pus eu mintea pe roate,

însă, ori că-ți merge fruntea, ori că fundul...

fără Ghiță nu se poate!

Totul este uns ca untul. (*Strigă din toate puterile.*)

Popăăă, scoală-te și vino-ncoace! (*Vede că nu apare.*)

Ieși și nu mai fi fudul! (*Mînioasă că nu-i răspunde.*)

Haide Ghiță, ai surzit?! (*Intră Titirez.*)

TITIREZ

(*Are o bucată de colac în mînă. Aparteu.*) -Țipă asta, ca nebuna!

Poate n-ai zbierat destul?! (*Își bagă duminatul în gură. Nervos.*)

Ce dracu' nu îți mai place? (*Mestecă și înghite cu greu.*)

Mă închinam, da' am ieșit!

Spune repede ce vrei?

PACHIȚA

-Iote pîrț! Să privim Luna!

TITIREZ

-Uite-așa pățești cînd bei!

PACHIȚA

-Stele înmuiate-n aur o să ai de-acum în ciorbă!

TITIREZ

-Tu, în loc să taci din gură,
cînd bei mult, ai chef de vorbă!

PACHIȚA

-Aurul cel mult visat,
ne așteaptă-n zile dulci!

TITIREZ

-Mamă soacră, cînd ești beat,
mai ales peste măsură,
este bine să te culci!

Ne zice Sfînta Scriptură:

„Pune-te întîi la masă,
ca să ții la băutură”!

PACHIȚA

-Zic de aur, dar nu-ți pasă.

Ce-mi spui tu și ce-ți spun eu!

TITIREZ

-Rămîne cum am vorbit!

Băutura „înnodată” ne răpune mai mereu.

PACHIȚA

-Tu mă scoți de bețivancă,
iar eu te îmbogățesc!

TITIREZ

-Cînd eu spun că s-a țicnit!

Dacă bea ca o mîrlancă...

Nu te supăra, glumesc.

PACHIȚA

-Azi, Tănase și Codina, cum-necum,
dracu' să-i știe,
au dat peste o comoară. Îngropată!

(*Privindu-l atent.*) Nu în drum,

ci... chiar la tine pe moșie!

TITIREZ

(*Plictisit.*) -Îți bei mintea cîteodată!

PACHIȚA

-Iote pîrț! M-am gîndit că ar fi bine

să punem mîna pe ea. (*Titirez începe să se încline, adormind. Sforăie.*)

Ce faci popo, dormi pe tine?

Scoală-te, că-ți zic de dulce!

TITIREZ

-Unii dorm la băutură,
alții dorm fără să bea!

Cine bea fără măsură,

simte că tre' să se culce.

PACHIȚA Culcă-te și dumneata!
 -De mă plimb și urechile se plimbă;
 și nici nu privesc pe cur!
 I-am pîndit și auzit,
 cum m-auzi și cum te-aud.
 O tîmpită și-un tîmpit... (*Înterupîndu-se. Își face o cruce mare.*)
 Vrei ca să mă jur? Mă jur:
 să nu mai pun eu pe limbă,
 țuică veche-n lemn de dud!
 Eiii, acuma crezi ce-ți spun?

TITIREZ -Da. (*Necrezînd-o.*) Dar jură...
 și pe țuica... ținută-n butoi de prun!
 Zi' că n-o mai pui în gură!...

PACHIȚA -Jur, da-mi vine să te-njur!
 Dormi ca boul-bîrlobreaz!
 Vrei să te ciupesc de falcă,
 numai ca să rămîi treaz?

TITIREZ (*Cască. Somnoroș.*) -Ciupește-mă de obraz!

PACHIȚA -Cînd ți-oi trage o scatoalcă... (*Vede că Titirez e pe cale să adoarmă.*)
 Ia mai bine o perche! (*Îi trage două palme.*)
 Palmele sînt ca pupatu'
 dintre mire și mireasă.
 (*Nevinovată.*) În cinstea lui răposatu'!

TITIREZ -Lasă morții, că îi doare. (*Se freacă la obraji.*)
 Cum a fost?!

PACHIȚA -Cum ai vrea să fie oare,
 cînd o proastă și un prost
 au vorbit cum să-și împartă
 galbenii de pe moșie?
 Încă nu s-au luat la ceartă,
 dar țărani, tot țărani,
 fie și picați cu ceară:
 au vorbit doar despre bani;
 ca vițeii! Stînd la poartă!
 Numai după seceriș
 vor să umble la comoară.
 Eu așa am înțeles,
 că-i pîndeam mai pe furiș...
 Da' tu, care-i ai aproape,
 dacă știi să-i strîngi în chingi,
 - că de limbă-i tragi mai des -,
 te-oi pricepe să-i convingi,
 mîine chiar, să ne dezgroape
 averea de... fur-găsit!
 Ce s-aștepți pînă la vară?

TITIREZ (*Speriat.*) -Pierd recolta! Mamă soacră, te-ai țicnit?

PACHIȚA -Iote pîrț! Nu pui mîna pe comoară?!
 Ginere, norocul tău

e că îți trăiește soacra.

Dar, din galbenii de plească,

o să-mi umplu și eu lacra.

Findcă altfel e de rău!

TITIREZ

-O s-o umpli. Plină-ochi, precum o ceașcă!

Ce naiba, doar mă cunoști;

dacă eu nu m-oi pricepe

cum să-i leg la ochi pe proști,

nimeni nu se mai pricepe.

Dar, numai după cules!

Până-atunci mai așteptăm. Înțelegi?

PACHIȚA

-De-nțeleș, am înțeleș... cît a înțeleș

și turcul care sforăia sub fes,

așteptînd Sfînta Fecioară

să-i vorbească din altar.

Vom rămîne ca doi blegi! *(Punîndu-și mîinile-n cap.)*

Cum să dai cioara ce zboară,

pentru vrabia de pe par?

Ce-i așa mare scofală?!

TITIREZ

(Izbucnind.) -Uite-o dai la supărare!

(Plimbîndu-se-n cerc.) Am pus rămășag... Cu mine!

Nu-i tai nasul lui Păcală?

Am să mor de gălbinare!

Și cum năzdrăvanu-și ține *(Bătîndu-și nasul cu un deget.)*

nasul tot mai îngîmfat,

o să dezgropăm comoara cînd e locul secerat.

PACHIȚA

-Vrei s-o fure țopîrlanii?

N-a ținut nimeni cu nasul, pîn-acuma, cîrma lumii.

(S-a enervat cumplit.) Îngropa-l-aș pe Păcală, în țărînă!

Și pe tine, da-te-aș Ciumii,

cînd va fi să vie ceasul. *(Se întoarce brusc.)*

Mai gîndește-te nebune! *(Iese.)*

TITIREZ

(Scofîndu-și crucea atîrnată la gît.) -Vreau și nasul,

vreau și banii! *(Pe spatele ei are prins un brici.)*

Eu gîndesc cu briciu-n mîină. *(Îl desface.)*

Cum am spus, așa rămîne! *(Iese grăbit.)*

ACTUL II

TITIREZ

(Intră. Se plimbă nervos. Apare și Pachița. Se cunoaște că arată altfel.)

-Te aștept de-atîta vreme... *(Oprire bruscă.)*

Nu te-ai sculat cam tîrziu?

PACHIȚA

-Iote pîrț! De obosită. *(Găsindu-și o scuză.)*

N-are cine să mă cheme!

TITIREZ

-Noroc c-ai avut rachiu.

Văd că ai uitat să-ți pui

păru-gălbeniu pe moațe.
Nu vine-un primar haihui,
ca să dea boabe la rațe.

PACHIȚA

-Asta nu e treaba ta.
Habar n-am ce-ai înțeles.

TITIREZ

Mai jucăm și noi o carte!
-Mda! Dar „vă jucați” cam des.
Ce te uiți în altă parte?
Cînd a plecat văduvoiul?

PACHIȚA

-Eu te-ntreb ginere Ghiță,
de ce pleci s-o spovedești,
pînă-n zori, pe crîsmăriță?
Da' tu poate duci gunoiu'?!
-Mai bine să-mi povestești
dac-ai fost să vezi recolta,
așa cum ne-am înțeles?

TITIREZ

PACHIȚA

-Ce ai spus că n-am făcut?! *(Iar o face pe surda.)*

Da, era rotundă bolta
cerului, precum un fes.

TITIREZ

-Eu te-ntreb ce ai văzut!
Spune-mi clar,
să nu mă-ncurci.

PACHIȚA

-Mănîncă și varză chiar,
cînd n-au pilaf, bieții turci!

TITIREZ

-Mănîncă ce le rămâne.
Iar te faci că ai surzit?

PACHIȚA

-Au berbeci, au și cadîne.
Cum zici? Că n-am auzit!

TITIREZ

-Dacă-mi mai vorbești de turci,
să știi că-ți închid cămara,
și-ai să intri-n Postu' Mare.
Trebuie să-ți chem fanfara,
ca să aflu ce mă doare?
Ai mers doar pe ocolite
sau pe drumul dintre duzi? *(Curios.)*
Mult îți mai aștept răspunsul?
Am urechile ciulite!

PACHIȚA

-Răspunzi numai cînd auzi.
Îți răspund la Sfîntu-Așteaptă.
Am urechile-nfundate!
Ce te uiți ca Popa Tunsu'?
S-au udat din ploaia nouă
și cea stîngă și cea dreaptă.
Sînt răcită peste poate!

TITIREZ

-Bine că ai numai două! *(Scoate o monedă de aur.)*
Doar la bani ai tot visat!
Coană mare, coană mare... *(Dă din cap supărat. Își înghite vorbele.)*

Uite despre ce-ți vorbesc!
Ochii ți s-au „desfundat”?!
Am ajuns ca să-ți plătesc

un galben pentru-o plimbare!

PACHIȚA

-Poți să mergi și dumneata.

Faci și o economie-n plus, te și plimbi...

TITIREZ

-Orice-aș zice, nu te schimbi!

Nu ți-am explicat odată

ce motive 'oi avea?

PACHIȚA

-Iote pîrț! Ba de spus, mi-ai spus.

Da' văd c-ai uitat de plată!

TITIREZ

-Poftim galbenu'!

Acu' mă pot face auzit? 'Au nu?

PACHIȚA

-Bine că te-ai hotărît odată, *(la banul și-l verifică atent.)*

că te așteptam ca proasta. *(Îl ascunde în sân.)*

Da' ce ginere-am surzit?

Ce fel de vorbă e asta? *(Vede că ceva nu e cum trebuie.)*

Hmmm, pe-o parte e cam șters...

Însă aurul, tot aur! Vechi ori nou,

nu are moarte... Să-i verificăm tăria. *(Îl mușcă între dinți.)*

Ce-ai rămas așa, tablou?!

Cînd m-am urcat în trăsură,

nu m-am mai oprit din mers.

Am văzut toată moșia!

TITIREZ

-De departe?

PACHIȚA

-De departe!

Așa cum m-ai învățat.

TITIREZ

-Bine, bine! Cum e grîul?

Ca la carte?

PACHIȚA

-Ca la carte!

Îți ajunge pîn' la gură!

Numai bun de secerat.

Să băgăm galbenu-n pungă!

TITIREZ

-Și porumbul cum arată?

PACHIȚA

-L-am privit mai dintr-o dungă,

ca să nu mă simtă tonții.

Și să nu mă recunoască!

TITIREZ

-Este verde?

PACHIȚA

-Verde, verde! Verde, zău!

Verde, ca pielea de broască!

Și mătasea din știulete își arată cîrlionții...

TITIREZ

(Aparteu.) -Asta e sucită rău!

Ai știut să te descurci.

PACHIȚA

-Sucită și răsucită, mai încet sau mai vioi,

tot ce știu e de la turci! *(Supărată.)*

Ai pierdut un cîrd de oi;

ți-ai pierdut și preoteasa;

nu mai vorbesc de băiat!
Nici nu pomenesc de noi...
Și era să-ți pierzi și casa.
Dar acum îți scoți pîrleala
îndoit și întreit! Însutit și înmiit!
Și tot tu ești supărat?!

TITIREZ -Bine, bine! Și zici că nu te-au simțit
cei doi prostovani sadea?

PACHIȚA -Iote pîrț! Nu mă simțea... răposatul,
- om deștept și cînd dormea -,
cînd părăseam noaptea, patul.
Și-atunci, ce să bănuiască
doi țărani neisprăviți?
Din ce-ți zic, pricepi ceva? (*Nedumerită.*)
Și-atunci, ce te tot agiți?

TITIREZ -Doar nu vrei ca să-mi priască?
Prea stau toată ziua-n cîmp.
Îi apucă noaptea-n lan...
Hmmm! Nu-i deloc Tănase tîmp!
Pare numai! Tre' să aibă ei un plan!
Ce mănîncă dacă stau?
Păpădie și bureți?!

PACHIȚA -Te încurci în întrebări
și ei sunt descurcăreți! (*Cască.*)

TITIREZ -Prea o străjuie cu dinții...
Încă n-ai văzut schimbări?
Să le afli, asta vreau!

PACHIȚA -Proasta ține o umbrelă
și el zice de toți sfinții! (*Plictisită.*)
O deschide dacă-i soare
și-o închide dacă plouă.
Nici măcar nu-i de dantelă!

TITIREZ -Deocamdată vreau să-mi văd
în hambar, recolta nouă.
Și, dup-aia, fac prăpăd! (*Pachița adoarme.*)
Da' ce faci!? Dormi în picioare?

PACHIȚA (*Trezită brusc.*) -Ce ai spus de-o nestemată?
Ți se pare, ți se pare!...
Însă mă simt sfărîmată
de la șale, la cipici... (*Arată în jurul șoldurilor.*)
și puțin aici în părți.

TITIREZ -Nu mai bate noaptea cărți!

PACHIȚA -Doar tu, popo-auzi ce zici! (*Vrea să plece. Amintindu-și ceva.*)
Ai rămas tot fript la mațe!
Nu uita să-mparți comoara,
fiindcă eu ți-am pus-o-n brațe,
nu ți-a pus-o baba Chioara!

Ține minte ce ți-am spus!
TITIREZ (*Mieros.*) -Cum să nu țin, mamă soacră?
PACHIȚA -Plec să-mi văd de sănătate!
(*Aparteu.*) Vedea-te-aș la groapă dus!
TITIREZ -Hoța-i hoță între hoțe!
Zgrițuroaica! Nu-i ajung banii din lacră!
PACHIȚA (*Auzind ce-a spus.*) -Vezi că am un ochi la spate!
Ține-ți tu averea bine! (*Iese.*)
TITIREZ -Sigur, sigur! Tu vorbești?
Doar ai cuferele pline!
Adună și tot adună...
Crește averea ca-n povești.
Nu tot mie o să-mi rămână?
Pii, cum nu?! Cît mai are de trăit?
Astăzi viața, - numai viața -,
spală cele mai murdare rufe.
(*Strigă.*) Floareee! Unde ești, că nu-ți văd fața?!
Pe Tănase și Codina i-ai găsit?!
FLOAREA -Da! (*Intră. Respiră repede, gîfîit.*)
TITIREZ -Nu erau ascunși prin tufe?
FLOAREA -Ba!
TITIREZ -Ce ziceau și ce făceau...
cînd mi-au auzit chemarea?
FLOAREA -Au răspuns că vin îndată!
TITIREZ -Li s-a terminat mîncarea.
Foamea este sfîntă, fată!
Dar și setea e tot sfîntă.
Beau ceva? Cum arătau?
FLOAREA -Au „ceva” ce îi frămîntă.
Vai de sufletele lor! (*Privește către ieșire.*)
Cînd au auzit că-i chemi...
Uite-i! Vin în pas alergător!
TITIREZ -Cred că nu îmi spui povești?!
Prea răsufli ca un mînz.
Du-te să te odihnești,
cît gătești masa de prînz! (*Floarea iese.*)
Dacă bei ca o bovină,
îți simți creierul cam bleg.
' Au de ce mi-e cana plină?
Cum de ce? Ca să mă dreg! (*Iese.*)
TĂNASE (*Intră alături de Codina.*) -'Ăl cu paie, 'ăl cu fîn!
'Ăl cu grîu, 'ăl cu mălai!
„Bate pasul” apăsător.
Nu-ți scuipa femeie-n sîn!
„La stînga-mprejur” ... Și „Stai”!
Nu te clătina „Soldat”!
...Legea ta și Învierea!

Tragi cu ochiul să-mi vezi nasul.
Nevastăăă... „Alinierea”!
Bate fă, pașii mărunți.
Da’ mărunți, mărunți, mărunți!
Uite pasu’, nu e pasu’!
Ori, n-ai ținare de minte?
Ține capu-ntre sprâncene,
ca atuncea când te-ncrunți. *(Se proptește în fața ei.)*
Suge burțile viclene,
și privirea înainte! *(Măsurînd-o de sus pînă jos.)*
Fă, tu știi de ce ai țîțe?
Ca să-ți umfli bine pieptul.

CODINA
TĂNASE

-Mă’ bărbate...
(Nervos.) -Guraaa!
Ai în cap numai tărîțe.
Nu ți-am zis că nu ai dreptul
să vorbești în „Front”?! Se poate,
doar când eu, - „Tănase-superiorul” -,
te întreb... „Ce ai mai pățit, soldate”?
Și tot mie-mi „raportezi”,
lipind mîna cu piciorul.
Altfel, vezi tu stele-verzi!
Cum ai două mîini pereche,
- fie că ești mort ori viu -,
una o duci la ureche,
ca să știi ce-i sub chipiu.

CODINA
TĂNASE

-N-am chipiu, ci am basma!
Aici este dandanaua.
-Uite, am să-ți zic așa:
„chipiul” tău e bazmaua.
Tu pricepi ce e ostașu’?
„Raportează” ce-ai de spus!

CODINA

(Încet.) -Ce ne facem dacă nașu’
s-a sculat cu fundu-n sus?

TĂNASE

-’L-ntoarcem cu el în jos.

CODINA

(Șoptit.) -Și de-i beat ori e mahmur?

TĂNASE

-Întoarcem „planul” pe dos.
(Dă din mîini ca să-i arate.)

Facem „Stînga împrejur”!

Nu?! Rămîne ce-am vorbit;

„Atac prin învăluire”!

(S-a liniștit.) Offf, ia „Companie repaos”.

CODINA

-Nașu’ este om citit:
la obraz are-un adaos,
- și la burtă e mai gros -,
dar, ca popă-i om subțire.
Ai grijă cum îi vorbești.

TĂNASE Eu zic să-l iei mai de jos...
 -Vezi fă, ce năroadă ești?
 Ce, eu nu știu să vorbesc?!
 Ce i-oi spune eu, i-ajunge!
 O să spună „Mulțumesc!”,
 dacă n-o să ne alunge.
 Nașu-i dintre-mbogățiți,
 iar noi... rudele sărace. *(Intră Titirez.)*

TITIREZ *(Are cana în mână.)* -Lume nouă!
 Îndrăzniți!...
 Prea v-ați prefăcut că plouă...
 Veniți finilor, încoace!

TĂNASE *(Spășit.)* -Sărutăm dreapta, smeriți!
TITIREZ -Sînteți cam scumpi la vedere!
CODINA *(Respectuoasă.)* -Sărut-stînga, mai pe șleau!
TITIREZ -Nici în Ziua-de-’Nviere
 n-ați venit ca să vă dau
 Sfînta Bindecuvîntare.

TĂNASE -Dehhh... Mai sînt și Învieri
 ce aduc a-nmormîntare.

TITIREZ *(Cîntat.)* -Lepădatu-v-ați de mine,
 deși v-așteptam mereu,
 cum s-a lepădat Sîn-Petru,
 de fiul lui Dumnezeu...
 în Sfintele Primăveri:
(Sec.) la al treilea cîntat de cocoși!

TĂNASE -E-he-heee! Cocoșii noștri
 nu prea ne-au ieșit la metru.
 Noi am așteptat ca proștii!...
 Ș-atunci, cum să-i faci să cînte,
 cînd nu-ți trec pe dinainte?

CODINA -Și, nu ne-au ieșit - îți spun -,
 nici chiar bietecele plăcinte!

TITIREZ -A dat Domnul un an bun
 ca o zi de sărbătoare...

TĂNASE -Sînt și zile care cad,
 nașule, în Postu’ Mare!

CODINA -Iar în „Post” e ca în Iad!
 Pui o ceapă lîng-o turtă,
 - da’ o ceapă boierească -,
 ca să nu ți se lipească
 șira spinării, de burtă...

TĂNASE -Dacă n-ai turta și ceapa,
 sau vreuna îți lipsește,
 te uiți în curu’ cămării,
 că rămîi numai cu apa.
 Și atunci ți se lipește
 burta... de șira spinării.

TITIREZ -Bateți finilor, voi „șaua”,
dar o bateți fără iapă
...dedesubt. „De-ale gurii”
v-am trimis la „prima sapă”.

CODINA -’Drept, că ne-ai făcut damblaua,
- fie nașule, primit -,
da-n miezul harababurii!

TĂNASE -’Drept, că ne-ai trimis mîncare,
chiar la vremea cînd ogorul
se cerea iar pregătit,
pentru „al doilea plivit”,
nu pentru înmormîntare!

TITIREZ -Dumnezeu ne-a-ntins ulciorul
și-a avut grijă de noi.
Așa-i cînd te rogi la timp:
aduci și Sfintele Ploi!

TĂNASE -Le-ai adus, nimic de zis!

TITIREZ *(Mulțumit.)* -Cum e șesul?
Că n-am vreme să mă plimb.
Verde ca în Paradis?

TĂNASE -Ca și dealul! Maroniu... *(Încearcă să-și găsească vorbele.)*
Vreau să-l văd pe călărețul
care nu și-ar pierde calul,
prin moșia dumitale,
dacă nu are chipiu.

TITIREZ -Dealul cum e, vreau să știu?

TĂNASE -Ca în vale! *(Încearcă să fie clar.)*
Turc să fie îndrăznețul,
nu i s-ar vedea nici fesul!

TITIREZ *(Mirat.)* -Pîi, și valea?

TĂNASE -Ca și șesul!
Plînsul te apucă. Jalea!

TITIREZ -Voia Lui, a Celui Veșnic,
să ne bucure „culesul”!

TĂNASE -Bine-ar fi, de-ar fi cum zici!
Plîngeau lumînări în sfeșnic...

TITIREZ *(Nedumerit.)* -Cu prașila cum a fost?

TĂNASE -Ca postul în zi de Paște.
Erau gropile cam mici!

TITIREZ -Dar, de Paști nu ținem post!

TĂNASE -Poate-l ținem, dacă locu-i răzvrătit,
și acolo crește iarba.
Deasă, cum este și barba
cuvioșilor din schit. *(Hotărît.)*
Poți prăși, - dumneata -, barba
unui om călugărit?
(Mîngîindu-și chipiul.) Pîi, nu-ți rupe sapa-n ea?!

CODINA *(Aprobîndu-l cu subînțeleș.)* -Ba ți-o rupe cît zici „doi”.
Doar, se frînge el, copacu’!
Ai să ai de unde-i da,
nașului, sapa-napoi?

TITIREZ -Numai Dumnezeu sau Dracu’
ar putea să vă-nțeleagă!

CODINA -Nu te-ngrijora prea des!
Sapa ți-a rămas întregă,
cum a fost.

TITIREZ *(Neînțelegînd.)* -O fi rămas ea întreagă,
dar voi sînteți neîntregi.
Din trei vorbe cu-nțeleș,
una nu poți să alegi!
'Au ești prost,
'au eu sînt prostul...

TĂNASE -Tot ce spui își are rostul!
De', nănașe... Într-un fel, *(Simțindu-se stînjedit.)*
fiecare prost în parte,
seamănă numai cu el!

CODINA *(Privindu-l pe Titirez.)* -Seamănă, cînd are carte!
Și de semăna nănașul,
și-ar fi numărat el pașii,
destui bani am fi avut
ca să cumpărăm orașul!
Și ne pomeneau urmașii...
Da', dacă nu s-a putut?!

TĂNASE -Boabe, boabe și iar, boabe!
Vrei să-i numere din șanț?
În șanț, numără și Guță,
chiar de merge-n patru labe
ca pe picioarele lui.

CODINA -Doar n-o să-l legăm de-un lanț?
Că-i deștept ca o maimuță.
Asta cred c-ai vrut să spui.

TĂNASE -O fi! Da' la noi stă altfel treaba.
Iar cînd stai în șanț, muiere,
chiar dacă deschizi umbrela
și dacă-ar ploua cu miere,
fără bani e tot degeaba.

CODINA -Cum ai zis așa, așa-i!
Pîine albă ca franzela...
Unde-i locul de arat,
nu semeni numai mălai,
dacă ai de semănat
ditai sacul cu făină!

TĂNASE -În șanț nu ai loc să semeni
nici fasole de-o bășină!

CODINA Erau cocoșeii gemeni...
 -Cîte are-n cap și nașu',
 n-avem noi vreodată-n fund!
 Culegi „plăcinte-calde” din șanț?...
 Sau le-aduni doar cu farășu'?!

TĂNASE -Poate dintr-un șanț rotund,
 unde poți întoarce boii,
 înjugați pentru arat.
 Da' întreb cu ce îi cumperi,
 dacă tu nu ai un sfaț?
 Rămii doar cu țuțuroii?!

TITIREZ -Nu mai înțeleg o boabă,
 chit c-am băut cumpătat;
 fir-ar mama ei de treabă!
 Ce umbrele, ce plăcinte,
 și ce pași de numărat?
 Simt că îmi plesnește capul. (*Aparteu.*)
 Nu-nțeleg ce zice prostu' (*Scărpinându-se-n cap.*)
 și nici vorbele femeii. (*Scărpinându-se-n barbă.*)
 Se vede că nu au minte!
 Ba, mai pomenesc de-un șanț,
 care-i mare cît dulapul.
 Dracu' doar, să-i mai priceapă.
 Nu văd care este rostul! (*Pilduitor.*)
 Nici la nunta de la Cana Galileii,
 - fiindcă nu s-a băut apă -,
 bieții noștri Sfinți Apostoli
 n-au vorbit mai încîlcit...
 decît voi! Și mai fără de folos...
 (*Surprins.*) Ia veniți să vă miroși!
 Nu cumva v-ați cherchelit?

CODINA -Cu ce, nașule? Că noi...

TITIREZ -Așa este cînd sînt beat;
 știu că văd totul dublat.
 Să vă număr. Sînteți patru?
 Ba, nici vorbă! Sînteți doi.
 Ce e viața? Doar un teatru!
 Ba, mai mult: viața-i o sîrmă
 și pe ea pășim vioi,
 pîn' la pașii de pe urmă!
 Tu, Codino stai aicea,
 ca să văd dacă pot merge...
 înainte și-napoi.
 Tu, Tănase stai acolo,
 ca să văd dacă pot trece,
 înapoi și înainte!

TĂNASE (*Neînțelegînd.*) -Gargara și gargaricea...

Uite c-am să stau, părinte.
Cine are bani, petrece!

CODINA -Poate de la vinul rece
i s-a tulburat dovleacu'!?

TĂNASE -Lasă fă, că nașu' știe
să se dea de-a berbeleacu'
dacă-i cade țuica-n ghetel!

TITIREZ -Mintea-mi este de om treaz,
da' obrazii mi-s-aprind.
(Privește cu-n ochi închis, apoi cu celălalt.) Parcă nu-s aliniați!
(Nu-i place.) Să mă dau mai la perete.
Multe ni s-au dat a duce!
(Îi aranjează dînd din mîini.) Stați ceva mai depărtați!
(Aparteu.) Și acum, în Sfînta Cruce,
mîinile să mi le-ntind...
Să te văd de treci frumos
printre ei, dup-o băută,
sau mergi oblu și pici jos?!
Haide Ghiță. Doamne-ajută!
(Merge înainte și înapoi. După cum a și spus, își ține mîinile în balans.)
Pași-s siguri, nu sînt șui!
Însă voi... nu cumva vă clătinați?

TĂNASE -Poate numa' de sătui,
că tot sîntem nemîncăți!

TITIREZ -„Oameni suntem!” și-nțelegem.
Mai bei și pe burta goală.

TĂNASE -Cînd bei apă după apă,
nu este nici o scofală.

TITIREZ -Așa-i taică! Numai boul se adapă!
Și cum omul nu e bou,
nici țuica nu-i interzisă!
Ia suflați acum din nou!
Da' pe rînd!

CODINA -Cum? Așa!? *(Suflă pufrînd pe nas.)*

TITIREZ *(Uimit.)* -Așa?! Nici gînd!
Voi suflați cu gura-nchisă,
'au vă țineți răsuflarea?! *(Tănase privește nedumerit către Codina.)*
Nu-ntoarce capu-mprejur,
ci, suflă-mi în nas, Tănase!

TĂNASE -Pîi, doar n-o să-ți suflu-n cur?

TITIREZ -Fine, suflă în ce vrei,
dar ține gura deschisă.

TĂNASE -Nu-nțeleg cu ce temei?! *(Enervat că nu pricepe.)*
Luna măsii-n colți de clisă,
ciocu-mic și născătoarea...
(Se întoarce cu spatele.) Iaca, n-am chef de suflat.
Nu sufla nici tu, Codino!

TITREZ *(Izbucnind.)* -Porcilor! V-ați îmbătat!

TĂNASE -Dumneata miroși a doagă
și-a sămînță de butoi,
și tot noi sîntem cei beți?

CODINA -Iartă-mă nașe, că-ți zic:
a avut țuica noroi,
cînd am scos-o din fîntînă!

TITIREZ -Cine să vă înțeleagă?
Dacă n-ați băut nimic,
ce tot spuneți amîndoi
de cai verzi de pe pereți
și-mi vorbiți mereu în dodii?
Dați din gură, dați din mînă...

TĂNASE -Roata zilei și trei zodii,
neștiutul și aflarea,
să iei seama la ce zici!
Cît sînt eu de supărat,
le rup coada la pisici!

TITIREZ -Ca să-ți treacă supărarea,
și-ai să vezi că trece-ndată,
- da' vorbim după ce-ți trece -,
bagă-ți capul în găleată!
E apa fîntîinii, rece.

CODINA -Haide, cînd îți zic mai mulți!

TĂNASE -Zică! Nici nu mă gîndesc!

TITIREZ -Încearcă să nu m-ascuți
și-am să te afurisesc!

TĂNASE -Cloșca împuind Luceferi,
bătucită de ciocane;
potcoava și nicovala...

TITIREZ -Taci din gură bețivane!
O țineți numa-n petreceri!
Cînd veniți și-o-ți fi mai teferi,
dați o roată-n magazie
să vedeți noile seceri. *(Iese supărat.)*

PACHIȚA *(Intră și îi vede.)* -V-ați întors pentru cules?

CODINA -Săru-mîna nașă mare...

PACHIȚA -Las' că n-o săruți prea des.
Cu tine vorbesc Tănase!

TĂNASE -Ce mă-ntrebi, dacă n-auzi?
Ori vrei, - poate -, să-ți culeg
omizile de prin duzi?

PACHIȚA -'Ai sictir! De ești țîfnos,
bagă-ți capul în căldare
prostovane! Și-o să-ți treacă...

TĂNASE Doar n-ai mintea de mătase!
(Morocănos.) -Asta merg să fac îndată.

Și de-o fac, cu ce m-aleg? *(Iese.)*
PACHIȚA -Unde focului ești? Floareee!
Vino să mă tragi oleacă,
peste șale și pe gît.
Că mă simt cam fărîmată.

FLOAREA *(Intră grăbită.)* -Uite, vin numaidecît.
PACHIȚA -Și mă-nțeapă și-un picior.
Chiar de pe la stinghie-n jos.
De-nchid ochii, îl visez...

CODINA *(Cu gura căscată.)* -Eiii, taci că mor:
pe Primar!?

PACHIȚA *(Contemplativ.)* -Pe Titirez!
Iote pîrț; pe Făt-Frumos...
(Îndrăgostită.) Doar ce-adorm
și-mi bate-n geam
cu inelul lui de spumă. *(Vorbește ca prin vis.)*
Îi... „enormmm”!
Mă fură pe-un armăsar. *(Îndreptîndu-se către ieșire.)*
Doamne, ce ne giugiuleam... *(Iese.)*

FLOAREA *(Aparteu.)* -Bată-te-ar moartea, de ciumă!
De te-ar fura, pe-un tînțar,
răposatul! *(Iese rapid.)*

CODINA -Auzi ce babă nebună!
Visează la „Necuratul”.

TĂNASE *(Intră scuturînd din cap.)* -Cînd mi-am dat cu ea pe față,
parcă m-am mai liniștit.
Apa din fîntînă-i gheață,
ca să nu zic că e sloi!

CODINA -Ce noroc are nănașa cu Florica... *(Tănase o privește încruntat.)*
A scăpat cu coada-ntreagă,
fără să i-o rupi... Pisica!

TĂNASE -Fă Codină, cred că tu...
te-ai prostit.
Treaba ei că are noroc ori nu!
Da’ păcat că n-avem noi!
Opt ceaune și-o tichie,
lacrima și calendarul
tot chelit mereu de foi,
cinci crucioaie și-un resteu.
Ne-a iertat Sfîntul Ilie,
dar ne-a bătut Dumnezeu!
Și el nu bate cu parul,
cu opinca, ori cu scufa!
Dar cînd bate, te deșală.
Îți face zilele ghem...

CODINA -Vezi ce-nseamnă să fii lacom?
Ce-o fi cu bietul Păcală?

TĂNASE -M-am făcut din om, neom...

și-a rămas sărac lipit.

CODINA -Tu nu ești sărac ca tufa?
Parcă noi ne-am procopsit?
Numai muncă și belele!

TĂNASE -Hai nevastă să vedem
secerile dacă-s bune.
De-o-ntreba nașu' de ele,
măcar să avem ce-i spune.
Poate că-i spunem de bine! *(Ies.)*

FLOAREA *(Intră Floarea.)* -Babă, babă, dar se ține!
Încă-i tânără și tare!
(Păcală intră în scenă.) Bun venit de pe coclauri.

PĂCALĂ -Îți sărut inima Floare!

FLOAREA -Ai fost ca să vezi recolta?

PĂCALĂ -Buruienile-s balauri
și scaieți sprijină bolta!
Nici nu zici c-a trecut anul.

FLOAREA -Și cum e moșia popii?

PĂCALĂ -Ca atunci când Bărăganul
era stăpînit de dropii. *(Repede.)*
Troscot, ștevie și nalbă,
iarbă verde, iarbă albă,
iarbă grasă, iarbă creață,
măcănei cu strungăreață,
toporași și poponeață,
romanițe și susai,
măghiran și ciumafai,
stele stinse, de dovleci,
iepuroaică, tichirneci,
scînteioare și ciulini,
gherghine și mărăcini,
găletușe, tufănici,
viorele și urzici,
țipirig și ghițion,
ciupercuțe-ntr-un baston,
sînziene și mohor,
hribi și ghebe-ntr-un picior,
plesnitori și alior,
Sîngele-voinicului
și Borta-calicului... *(Floarea rîde cu poftă.)*

FLOAREA -Doamne, parcă le și văd:
neperechi sau în mănunchi!
M-ai făcut să rîd cu lacrimi.

PĂCALĂ -Rîzi, că doar nu e prăpăd. *(Continuînd înșiruirea.)*
Stă rugîndu-se-n genunchi
Floarea-Preasfintelor-Patimi.
Și mai cresc la întîmplare,

cîtu-i moșia de mare:
lipovenci și căldărușe,
Ceapa-ciorii și brîndușe,
mănătîrci și păpădie,
Biciul-Sfîntului-Ilie,
crăițe și țiiitoare,
rugi de mure și cicoare,
ferigă și plîngătoare,
lobodă și somnorele
izmă și lumînărele,
brebenei, stof și zorele,
maci în flacără și pir,
cimbru, cațaveici și știr,
porumbele, levănțică,
generese și sipică,
condurași și măturică,
Iarba-broaștei, siminoc,
Ochiul-boului și soc,
patlagină și orzoaică,
inelușe și drăgaică,
Ciocul-berzei și vulpoaică,
amintind de vulpi ce-s berci!
Calistrați și nichiperci,
mîțișori cu struguri acri,
Barba-popii, Barba-capri',
lăptuci și Voalul-miresei...
Și-ntre pirul nesupus,
Izmenele-preotesei,
crescute cu craci-n sus...

FLOAREA

-Dar, oprește-te odată!
Nu mai pot de-atîta rîs.

PĂCALĂ

-Pîi, e numai o bucată
din cele ce am de spus.
Dar, cum e-o moșie vie,
cresc alături și-n prostie:
savinul ca o neghină,
- vioraș hoț, ce se-anină -,
de creduli și stînjenei!
Fulgi tălîmbi și clopoței,
Ciuboțica-cucului,
Sabia-haiducului,
suveici trase la rindea,
după cozi de rîndunea,
pălămidă și bureți
și vrejuri de castraveți!
Floare de Nu-mă-uita,
Gura-leului și gură

sîngerîndă de răsură
amintind de gura ta.
Mîna-Maicii-Domnului
și Mustăța-somnului,
Coadă-șoricelului
și Tichia-chelului,
turbăciune și-anghinare,
ciobănași cu trei picioare,
fuse văduve de foi
și trifoi cu patru foi...
dar puteau să aibă șase,
dacă-i semăna Tănase;
Ochiul-stins al mortului
și Bășina-porcului,
Cheia-lumii, Roata-morii,
Ochiul-de-jos al Tudorii,
Turbanul-cadiului
și Puța-scatiului...

**FLOAREA
PĂCALĂ**

-Mor de rîs dacă mai stau! *(Iese din scenă rîzînd în hohote.)*

-Stai... că florile cîntau! *(Rămas singur.)*

Poate-ar sta. Poate n-a vrut.

Cînd îți moare-o fată-n brațe,

o trezești cu un sărut.

Dar cînd ești al tuturor,

rămîi cam al nimănu.

Așa-i cînd un pat ți-e iarba

și pui cer la căpătîi!

Crezi că ești nemuritor!

Iar cum Floarea e prea crudă

să-i agăț anii de mine,

chiar dac-o muri de rîs,

moare în brațe străine.

(Păcală iese. Intră Tănase, urmat de Codina.)

TĂNASE

-N-a-nțeleș nașul nimic,

deși-i curge nasu-n carte.

CODINA

-De-i curge nasu' de mic,

se cheamă că-i om citit.

Prea l-ai luat așa, de-a dreptul.

Ia-l și tu mai pe departe...

TĂNASE

-Stai întîi să-mi umflu pieptul.

(Strigă.) Nașuleeee!

TITIREZ

(Intră îngîndurat.) -Avem de vorbit în trei!

Eiii, acum v-ați limpezit?

Bună la ceva și apa, cînd e rece...

finii mei.

TĂNASE

-Eram limpezi-limpezi dinainte.

TITIREZ

-Nu erați, de vreme ce... *(Răstit.)*

Vă-ncâlceați printre cuvinte!
Pașii numărați greșit,
șanț, umbrelă și plăcinte,
cocoși mai umflați ca brîul,
ba, și-o sapă ruptă-n barbă!
Nu se poate; 'i prea de tot!
Vreau să știu de-i curat grîul,
nu cu buruieni și iarbă!?
Ca să văd cînd îl culegem.
Ce dracu'?! Vorbiți cu-n preot,
nu cu un țăran incult!
Se cuvine-ales cuvîntul...

TĂNASE

-Să-l alegem.

TITIREZ

-Vă ascult!

TĂNASE

(*Tipă.*) -Nașuleee! Așa cum am raportat...

TITIREZ

(*Scuipă înspăimîntat.*) -Ptiu, Tănase!

M-ai speriat.

Aoleuuu, bătu-te-ar Sfîntul...

TĂNASE

-Scuipă-ți nașule în sîn

și fă-ți și o cruce mare,

fiindcă dracu' e bătrîn:

pe moșie bate vîntul!

CODINA

-Nașule, dacă îți pasă...

TĂNASE

-Nașule, ia să ne zici...

TITIREZ

-Cruce-ntoarsă! Cruce-ntoarsă!

Da' vorbește naibii-odată!

CODINA

-Ai dreptate, ai dreptate! (*Rumegîndu-și vorbele.*)

Știi nănașe cum arată

un arici, care-i arici?

TITIREZ

-Ca un ghem de țepi, Codină.

Unii mari, unii mai mici.

Jumătate-jumătate!

TĂNASE

-Bunnn. Da' poți să-l ții în mîna

și să-l strîngi în pumn, pe dînsul?

TITIREZ

-Taică, asta nu se poate,

fiindcă altfel, te înțepi!

CODINA

(*Satisfăcută de răspuns.*) -Vezi ce-nseamnă să ai carte?!

TITIREZ

-Mulțumitu-v-a răspunsul?

CODINA

-Mulțumit! Însă mai ai,

- nașule, pînă departe -,

chiar ș-atunci cînd nu te razi!

Tu cu ce te bărbierai?

TITIREZ

-Doamneee,

mare ți-e „Grădina”

și mulți ți-au călcat-o azi!

Uite ce mă-ntreabă fina:

cum se rade-un om? Cu briciul!

TĂNASE E tot barbă; că e moale, ori că-i tare!
 -Așa o ai dumneata, nu ariciul!
 El ce fel de barbă are?
TITIREZ -Nu e barbă; 's lănci de fier.
 Țepii-s „barba”, la arici!
CODINA -Nașu' le știe pe toate.
 Nici nu ai ce să-i mai zici.
TĂNASE -Eu te-ntreb dacă se poate,
 să îl bărbierești c-un brici,
 când nu stă la bărbierit?
TITIREZ Să-mi răspunzi. Atîta-ți cer!
 -Cum să bărbieresc ariciul?
 Sîntem popă, nu tîmpit!
 Mă apucă tremuriciul...
CODINA -Nașu-i om deștept și-i pasă!
 Nu-i ca tine, un nerod.
 Ai văzut că a-nțeleș?
 Chiar și eu, dacă-l ascult...
TITIREZ -Taci, Codino! Nu mai mult
 decît coana preoteasă,
 după ce-a căzut din pod!
 Iar cînd cazi direct din șură,
 nu-i nevoie să cazi des.
 E de-ajuns o căzătură.
 Mi-e nevolnică azi mintea,
 cum e oul fără plod.
 Nici nu știu ce să mai cred,
 nici nu știu ce să mai zic.
 Să-l ia dracu' de arici,
 că n-am înțeleș nimic!
 (*Aparteu.*) ' Au că că n-am băut încet,
 'au că vinul crîșmăriței
 a avut prea mult buchet?!
 Și-a avut buchet și țuica
 diavoliței în călduri.
 Asta-i, - cînd n-ai la îndemână
 „moarea” de la murături -,
 bolești cîte-o săptămînă.
 Hmmm! Cățeaua-i tot cățea,
 dacă e la o adică!
 Nu se lasă-n veci de veci,
 coada pînă nu-și ridică!
 Țsta e la ea defectul:
 și-o ridică doar în beci!
 Prea lung timpul cu petreceri!
 Ia să schimbăm „sobiectul”! (*Tare.*)
 Taie ori nu, noile seceri?

TĂNASE -Putem secera și cerul,
dacă vrei cumva să-l seceri!

CODINA -Nu îngheață și-l ia gerul?
Plus că nu s-a înnoptat!

TITIREZ -Sînt sătul de-așa răspunsuri,
ca șapte de cifra opt.
Spuneți-mi cum este grîul?
Dacă e voinic și copt?!
Să ne bucurăm și noi,
de un seceriș bogat... *(Lui Tănase.)*
Ce te uiți ca un broscoi? *(Ambilor.)*
Vreau să știu ce-ați înțeles?! *(Vede că nu-i răspund.)*
Mult mai am de așteptat?
Ori v-a măcinat desfrîul,
de-ați rămas încremeniți,
ori porumbul nu-i cules
pîn' la ultimul știulete?!
Dacă e recolta bună,
ne declarăm mulțumiți!
Și vorbim mai pe-ndelete...

TĂNASE -Sînt și mulțumiri pe care
este greu ca să le duci.
Nici pe Soare fără Lună
nu bați nucii cu prăjina,
dacă nucii nu au nucii!

CODINA -Cît îs miejii lor de dulci
e păcat să rupi prăjina,
fiindcă-i greu s-o mai îndrepti.

TITIREZ *(Aparteu.)* -Cînd spovedești crîșmărițe
rămase fără bărbat
este bine să te culci.
Diavolița m-a-mbătat... *(Revenindu-și.)*
Știm zicale mai cu faimă,
că doar sîntem înțelepți.
Ce au nucii cu moșia
și prăjina cu culesul?

CODINA -*(Mîndră.)* Ca... capul cu pălăria!
Au nașule, cum să n-aibă...
de le ghicești înțelesul!
Tre' să pui făină albă!

TITIREZ -Cum să nu răsară grîu,
dacă semeni grîu curat?

TĂNASE -Răsare ca „Poale-n-brîu”!

TITIREZ Dumneata... te pricepi la semănat?

TITIREZ -Mă pricep, nu mă... *(Își înghite vorbele.)*
Le era sămînța vie, ca lumina...

TĂNASE -O fi fost, da' nu știi că... *(Se oprește din ce vroia să spună.)*

Habar n-ai cum se seamăna făina.

TITIREZ -Și porumbul era viu!
Avea parcă, dinți de aur.
Bun de cultivat și Raiul!

TĂNASE -Nu săturai nici un graur.
Știi 'mneata, cum se seamăna mălaiul?!

TITIREZ -Ce nevoie am să știu,
cînd recoltele sînt grele?

TĂNASE -Grele, doar dacă-ți ies pașii!

CODINA -Grele, doar cînd n-ai umbrele!

TITIREZ -„La-nceput a fost Cuvîntul!”
zis-a tare Dumnezeu,
cătrec Îngerii cucernici.
Adunîndu-și toți ostașii,
făcu Cerul și Pămîntul...
Și-ntre ele puse porți! (*Enervîndu-se.*)
Deci „cuvinte” semăna eu,
și nu voi, niște nemernici.
Dar, se vede c-ați uitat,
- împînzi-v-ar buba rea -,
c-aveți numai ce v-am dat
și trăiți din mila mea!
Fără mine erați morți.
N-aveați nici banul de ort!
Dar voi vreți, eu să fiu mortul...
Vorbiți scurt, ca la „Raport”,
dacă știți ce e „raportul”.
Înțelegeți ce vă cer?
Nu vreau să mă amețiți:
scurt și clar, despre cules!
Fără semne, fără ceartă!

TĂNASE -Am înțeles, să trăiți!

CODINA -Să trăiți, „Executăm”!

TITIREZ -Deci: „Companie”, cum stăm
cu preasfintele bucate?

TĂNASE (*Duce mîna la chipiu.*) -Cu porumbul, bună ziua!

CODINA (*Cu mîna la basma.*) -Și cu grîul, sănătate!

TITIREZ (*Speriat.*) -Doamne apără și iartă!
(*Încetișor.*) Strivește-i drace cu piua...
Iar începe daravela!
Le-a acoperit neghina?

TĂNASE -N-am numărat bine pașii,
cînd am semănat făina!

CODINA -Și nu s-a deschis umbrela,
cînd am semănat mălaiul!

TĂNASE -Porumb, nici de-o mămăligă!
A cam întărcat Joiana...

CODINA -Iar grîu, nici de o colivă!
Ține-te ca să nu cazii.

TĂNASE -Ca o perie-i buruiana!

CODINA -Și, cît plopîi, crește scaiul!

TITITREZ -Ce mi-e dat să aud azi!...
Tu, Fecioară Milostivă!...
Boabele ce vi le-am dat,
nu l-ați semănat cu-n rost?
Că nu-s lămurit... de-ajuns.
Ori vă țineți doar de glume!?

CODINA -Boabe seamănă și-un prost.
Cum să nu? Am semănat.
Însă nu ca-ntreaga lume!
Mai întîi l-am măcinat.

TĂNASE -Pîi, să semene ca mine,
cine poate, de-i dă mîna.

CODINA -Nașule, cum o să-i dea?
Ce, Tănase e oricine?!
Nu-ncurcă oaia, cu lîna.
El e... asta... cineva!

TITIREZ -Semene și dat cu var!...
Da' nu pe moșia mea!
Așadar, nu pricepeți nici acum?
Ptiu, trăzni-v-ar!...
Proștilor! M-ați sărăcit.

CODINA -Ba, dumneata nu-ți dai seama.
Ce, noi ne-am îmbogățit?!

TITIREZ -A mea-i paguba! A mea!
Și nu-i mică nicidecum!
Fiindcă-a mea este moșia.
A mea, mă'... și nu a voastră!
Acuma o bate vîntul...

TĂNASE -Dacă ne dădeai pămîntul,
paguba era a noastră!
Nici în fund nu te durea.
Însă nu a fost să fie!

TITIREZ -Din recoltă...
mai putem salva ceva?

TĂNASE -Nașe, ai o pălărie?
Că nu știu cum să ți-o zic...

TITIREZ -Am!

TĂNASE -Atunci, cacă-te în ea!
Mai cu boltă...
Nu a mai rămas nimic.
Da' și de te-mbogățeai...

TITIREZ -Doamne, sînt un om pierdut.
Cum de nu m-ați întrebat?

TĂNASE -Dacă te-ntrebam, spunea
Las' că știm noi ce-am făcut!
Nouă vaci la o frînghie...
Știm nevastă, sau e doar o vorbă-n vînt?

CODINA -Știm, bărbate.

TĂNASE -Vezi că știe!...

CODINA -Însă taina care-o știm
o ducem pînă-n mormînt,
atunci cînd o s-o cotim!

TĂNASE -Tot așa-i și cu săpatul.
Nu poți rupe legămîntul!

TITIREZ -V-ați legat cu Necuratul?!
Ori, voi, v-ați legat cu Sfîntul?!

CODINA -Face și omul ce poate.
Ca să treci peste nevoi...

TĂNASE -Te faci frate și cu dracu'.
Nu cu unul, ci, cu doi!

CODINA -Și cu dracu' te faci frate.
Dacă vrei să-ți umpli sacu'
și s-o duci ceva mai bine!

TITIREZ -Este drept: atunci cînd vrei
din pămînt să-ți ridici fruntea,
te faci frate cu oricine,
numai să poți trece puntea!

CODINA -Am fi fost bogați toți trei, mă',
dacă nu eram săraci.

TĂNASE -Nu mai scoate nici o vorbă
despre galbeni, ori de saci!

CODINA -Ba eu tac doar cînd vorbesc!
Cînd te biruie năpasta,
dacă nu devii bogat,
mori sărac pe lumea asta,
că alții te biruiesc!

TĂNASE -Noi, nănașe, am terminat.
Ia, companie, „Repaos”!

TITIREZ -Ce-i acum în capul meu?
Numai haos, haos, haos!
Clipe grele și amare,
oameni fără Dumnezeu...
Popo, - de nu te ții tare -,
îți pierzi mințile și-ți pui
gîtul în spînzurătoare...
Cum de mi-am lăsat moșia
pe mîna lui Cască-gură?!
Ce-o fi fost în capul lui?!
Datoria!... Datoria?...
Iadul cu cei doi demoni...

TĂNASE

Să pieriți din ochii mei!
-Pierim, dacă ne ordoni.
„Fuga marș” din băătăură! *(Ies amîndoi.)*

TITIREZ

-Doamne, cît am așteptat
muncile astea de vară...
și nerozii m-au lăsat...
prostit! Și cu mîna goală!
Măcar soacra să-mi fi spus.
...Niciodată n-am trecut
printr-un ceas mai păcătos.
Nu m-ajută Cel-de-Sus?
Mă ajută... Cel-de-Jos!
Cît comoara-i pe moșie,
nu și-a-ntors fața norocul
de la mine... către mine?!
Cum e oare de făcut?
Trebuie să-i afli locul.
Undeva trebuie să fie!
Zace rece și-ngropată;
numai de ei doi știută...
Cum să dregem busuiocul,
după paguba făcută?
Cu o sapă și-o lopată!
Cît nu știu unde-i ascunsă,
nu mă pot lipsi de ei.
Cum să meargă treaba unsă
și să pară cu temei?!
Ia să-i pun să sape gropi,
ca să-i iert de-așa prostie.
Sîntem ori nu sîntem popi?!
De-or simți care-i chichița,
le spunem că plantăm vie.
N-am scăpat nici de Pachița.
Tot grămezi de bani visează.
Întîi s-o dezgroape proștii
și-o să-i dau... o căcărează!
Banii mei, nu-s banii voștri!
Cînd pun mîna pe comoară
o să-nceapă-un trai domnesc.
Să chem tonții bunăoară,
să vedem cum îi prostesc.
(Strigă.) Măi Tănase! Măi Codino! Ia veniți!
Iute, iute, finii mei!

TĂNASE

(Intră amîndoi.) -Ce-i nănașe? „Să trăiți”!?

CODINA

-„Să trăiți”, nănașe! Ce-i?!

TITIREZ

(Prefăcut.) -V-am iertat Tănase dragă...

Este vremea să te bucuri
și să îmi muncești cu spor,

fiindcă-n anul următor,
vreau să am moșia-ntreagă,
plină cu ciorchini de struguri!
Voi mi-ați adus un necaz,
eu vă fac o bucurie!
Dar îți spun de la obraz:
că mă crezi sau nu mă crezi,
anul ăsta, punem vie!
Anul viitor, livezi.

TĂNASE

-Bine e să nu pui plopi,
dacă vrei să culegi merii.

CODINA

-Însă dacă sădești morcovi,
poți culege iepuri șchiopi!

TĂNASE

-Nu sădești în miezul verii!
Nici la Paști nu mergi să sorcovi!

TITIREZ

(*Sec.*) -Deocamdată, fac doar gropi!
Bucuria și necazul,
ni le dă doar Dumnezeu!
Tu Codino, tu Tănase...
voi sînteți necazul meu!
Dar vom trece peste asta,
deși hopul e cam mare.
(*Codinei.*) Nu te mai uita ca proasta!

Vasăzică, - în tot cazul -,
o să am grijă de voi,
să aveți și de mîncare.
O să treceți vii prin iarnă,
chiar de-o fi aspră și lungă...

Însă timpul nu așteaptă!

TĂNASE

-Îți sărut sfințita dreaptă!

CODINA

-Și mîna din partea stîngă!

TITIREZ

-Să v-ajute și Păcală,
ca să faceți bine treaba.
O recoltă de plăcinte,
mi-a mîncat ăsta, degeaba.

Nici plivit și nici prășit!
Nici arat, nici semănat!
Și nici bucurii mai sfinte...

L-am ținut ca pe boieri,
deși l-am tocmnit argat.

Iar recolta... nicăieri!

Fac și preoții pomeni...

Fie-mi deci, darul primit!

Mă gîndesc să punem vie
și-ncă nu m-am răzgîndit.

Însă, vreau să n-avem vorbe:
dăm totul în jumătate,
la ce scoateți din moșie!

Și atuncea sîntem chit.

Faceți gropi, bine săpate!

CODINA

-Îți sărut mînuța fină,
de acum, pînă cînd mori!

TĂNASE

-Pupă ambele mîini, muto,
fiindcă tocmai ne iertase,
pentru pozna ce-am făcut-o
cînd i-am risipit averea.

TITIREZ

-Poți s-o și săruți, Codină!
Și-ai putea și tu, Tănase,
fiindcă s-a-ntîmplat minunea:
inima-i dulce ca mierea...

Însă-mi rămîneți datori:
sînt în cap amărăciunea
și în gură, toată fierea.

Cît despre „iertat”, vă iert!

Dar nimica nu vă scapă,
dacă n-are broaște balta!

(Lui Tănase.) Te iuți ca un pește fiert.

Vreau să fie balta plină.

Măcar broaște și tot are!...

Săpați groapă lîngă groapă.

Le vreau una lîngă alta!

Și adînci! La fel ca voi,
cînd stați, finule-n picioare.

Eu vă iert de gîndul strîmb,
doar că vreau să nu uitați:

mîine-n zori sînteți pe cîmp

și începeți să săpați,

chit că-i piatră sau noroi!

Săpați pînă dați în brînci.

Și cum zice Dumnezeu,

ca să nu uiți să mănînci

și nici să te uiți ca prostu':

„Ce-i al meu e și al vostru.

Ce-i al vostru e și-al meu”.

Învoiala nu-i tocmeală!

Iar la timpul potrivit,

și ales numai de mine,

facem toți o socoteală!...

Și-mpărțim ce se cuvine,

ca să fie împărțit!

TĂNASE

-Treaba asta cam aduce
cu plopul din țintirim.

Dacă vrei să-mpărțim gropi,
nașule, le împărțim!

Da' le punem și o cruce;

nu cumva să le dezgropi!
CODINA -Ne-am mulțumi și cu o groapă,
de-am găsi galbeni în ea.
TITIREZ -Sigur, sigur! Însă eu fac împărțeala;
și nici dracul nu vă scapă,
fiindcă-i pe moșia mea.
Poate că găsim „tocmeala”!
N-o găsim, săpați din nou.
De-ați trăi un șir de vieți,
tot mi-ați fi datori cu una!
TĂNASE -Săpăm nașule, săpăm!
CODINA -Săru-mîna, săru-mîna!
Dacă vrei, ți-o și pupăm...
TITIREZ -Munca dacă-ați terminat,
eu am să vă dau cadou...
ce rămîne din săpat:
tîrnăcoape și lopeți!
Nu brățări și nici cercei!...
Așa după cum vedeți,
eu sînt darnic, finii mei.
TĂNASE -Lasă, nașule, pe noi.
Nevastăăă... „Stînga-mprejur”!
TITIREZ -Dumnezeu fie cu voi!
TĂNASE -„Să trăiți”! Noi am plecat.
Îți facem moșia ciur!... (*les toți trei. Ultima „Cortină”.*)